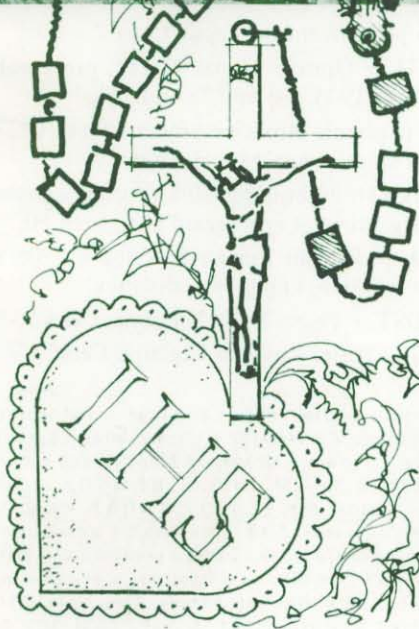

M A J — 1986

THOUGHTS

LETO 35

misli

Naslovna slika: Nazarje v prelepi Savinjski dolini — eno izmed številnih slovenskih Marijinih svetišč.

ŽE VEČKRAT sem omenjal, kako moram vsaki mesec spremeniti celo vrsto naslovov naročnikov MISLI. Nikdar bi ne verjel, da se naši avstralski Slovenci tako selijo. Dom res ni več tisto, kar je bil našim staršem in prejšnjim rodovom. Malo jih poznam, ki se še trdno drže tega, kar so si postavili s prvimi žulji v novi domovini in zdaj mirno uživajo, brez hlastanja po novem, večjem, lepšem. Prav imajo, saj življenje ni le delo in garanje! Skoraj nesmiselno je, da oba starša delata do smrti "za svoje otroke". Otroci hočejo danes sami načrtovati za bodočnost — kar je bilo dobro za očeta in mater, je malokdaj pogodu njim.

Predaleč me je zavedlo razmišljanje. Kar hočem povedati, bi rad povedal iz naše uprave. Ravno včeraj sem spet dobil vrnjeno zadnjo številko MISLI s pripombo: *Not at this address for two years! Dve leti družine ni več na naslovu, dve leti že novi lastniki mečejo naše mesečne pošiljke v ogenj, da so končno le en izvod vrnili. A njim ni zameriti, saj najbrž niso niti Slovenci. Da pa naši naročniki tako pozabijo in ne sporoče novega naslova, je znak zanikrnosti in neodgovornosti do lista, ki s trdom in stroški izhaja. Še več: zgovoren znak je, da jim za branje ni, celo za novice o naši skupnosti ne več. Saj drugače bi se po tolikem času le spomnili, da rednega mesečnega gosta ni več v hišo. - No, vsaj upam, da so to redki primeri.*

— Urednik in upravnik

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 6.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 12.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 380 6110

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena I. dela 8.— dol., II. dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škerlj — Cena 8.— dolarjev.

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA, izdana v Argentini, 280 strani. Vezana knjiga 16.— dol., broširana 13.— dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.—dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.— in tretja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. — Cena 13.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj je 12.— dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi je 13.—, broširani pa 10.—dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PERO IN ČAS I. — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. — Cena vezani 13.—, broš. 10.—dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Bůkviča na 708 straneh, izšel v Argentini. — Cena broširani knjigi 15.— dolarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.—dol.

MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

božje

misli

in
človeške

LETNIK

35

ŠT. 5

MAJ

1986

VSEBINA:

Ni nam vseeno ... /Krivim ob-
tožbam na rob/ — stran 97

Tuja učenost (del)
— Ivan Cankar — stran 98

Majska prošnja — stran 99

Cerkev se ne boji resnice
— Kat. glas — stran 100

Desetica — črtica
— Ivan Cankar — strani 101

"Matil" jo je klical ...
— Branko Rozman v Duh. živ.
— stran 103

Deset let slovenščine v naših
srednjih šolah /1976 — 1986/
— D. C. — stran 106

Iz središča sv. Družine, Adelaide
— P. Janez — stran 109

Izpod Triglava — stran 110

Ob 50-letnici evharističnega
kongresa — Marija Častni gost
— stran 112

Iz središča sv. Cirila in Metoda,
Melbourne — P. Bazilij
— stran 114

Pesem dveh src — roman
— Florence L. Barklay
— stran 116

Naše nabirke — stran 116

Bi se pridružil? — stran 117

Iz središča sv. Rafaela, Sydney
— P. Ciril — stran 119

Mladinski koncert — stran 121

Z vseh vetrov — stran 122

Kotiček naših mladih
— stran 124

Križem avstralske Slovenije
— stran 125

Tudi s kislim obrazom
se da smejeti ... — stran 128

NI NAM VSEENO...

PO nekaj letih miru se je po Avstraliji zopet razvnela gonja: lov na "vojne zločince", ki naj bi v skupinah povojnih beguncev prišli v Avstralijo. Če hočem biti iskren, se mi zdi zadeva izguba dragocenega časa vladne policije, ki ima gotovo kaj važnejšega na sporedu v obrambo avstralske svobode in demokracije. Pa tudi državne oblasti naj bi se raje posvetile reševanju gospodarskega položaja Avstralije, ki ni rožnato, kot pa da izgubljajo čas za prazne debate izganjanja strahov ter mahanja v prazno. Saj ni nobena tajna, da ima vsa zadeva politično ozadje. Najlažje je napasti nasprotno stranko s še tako neokusnimi in neosnovanimi očitki, da se le s tem kaj doseže v lastno korist. Žal tu ni ozira na dobro ime kogar koli, na kate-rega leti blato ter bo morda ostal umazan za vedno. In "vojni zločinec" je krilatica, ki pride od časa do časa tako zelo prav za razgibanje duhov ...

Vse to je seveda dobrodošlo novinarjem, ki kujejo dnevne zanimivosti in morajo sleherni dan hočeš-nočeš napolniti vse časopisne strani. Tudi ta zadeva ni ostala le pri napadih in debatah med politiki. V dnevnikih smo brali naslove kot "Are we harboring Nazi criminals here?" in podobno. Vse to je tudi služilo kot kaj uporabna vsebina radijskim in televizijskim poročilom kakor tudi programom kot npr. "Nazis in Australia" na 3AR. In odprlo je celo pot TV-programom o času stalinistične revolucije na Slovenskem. Dve leti so jih pripravljali, kot sem slišal, da so zdaj z njimi izrabili ugodno priliko.

Ob koncu zadnje vojne je bilo po Evropi na stotisoče beguncev, ki so bežali z rodne grude, ali pa se niso hoteli vrniti v domovino, kjer je zavladala rdeča diktatura. V vojnih razmerah so izgubili dom, morda celo svojece, razočarani so bili nad zmago rdečih režimov: ti so po vojni maščevalno sodili vsem, ki so jim bili idejno kakor koli nevarni. V upanju, da ni ves svet tako krivično podel, so iskali dežele miru in demokratičnih ureditev, kjer bi lahko pričeli novo življenje. Avstralija jih je sprejela lepo število, tudi del naše slovenske begunske družine, za kar smo ji hvaležni. Kmalu je lahko občudovala njih poštenost in žilavo voljo do dela. Brez njih prihoda bi naša nova domovina danes drugače izgledala. Da, tudi begunci so ji pomagali v veliki meri do ekonomskega razmaha in blagostanja, ki danes žal tako očitno pada in propada.

Če je bil med tako množico novodošlih kak vojni zločinec, pa še to je treba prej dokazati, bi bil to res tako majhen odstotek, da je danes — po štiridesetih letih — zelo krivično skoraž načrtno zbujati sumničenja do vseh takratnih beguncev ter

... MATI je sedela za mizo, moje knjige je imela pred seboj ... Počasi je zaprla knjigo, položila jo je k drugim, nato je stopila k meni ...

Sedla je k vzglavju, da so bila njena lica čisto blizu mojih.

"Ali veš, kaj si sinoči zamudil?" — "Ne vem!"

"Gledala sem in čakala, nazadnje pa si zaspal. Nič nisi molil sinoči, še pokrižal se nisi. ... Truden si bil, ali ne tako truden, da bi ti roka ne segla do čela. ... Glej, zdaj vem ... ko sem se dotaknila tiste knjige, sem občutila ... Zdaj vem, odkod tvoje modre besede in tvoj starobni smeh. Tuja učenost ti je segla v srce, napravila te je mlačnega in lenega ..."

Mati je tiho vstala, sklonila se je do moje glave in me je pokrižala na čelo, na ustne in na prsi. Skoz presledek narahlo zatisnjenih trepalnic sem natančno videl njen obraz; in tudi sem videl, da so bile njene oči solzne in da so se ji ustne tresle.

"Na Boga ne pozabi! Na Boga ne pozabi nikdar!"

Pokrižala me je vdrugič.

"Pri Bogu ostani!"

Nisem se ganil in nisem odprl oči, zaspal pa nisem dolgo. Lepe pa žalostne so bile moje misli: "O mati, tvoja duša je brez madeža, kakor sonce na poletnem nebu! O, mati, otrok svojih otrok, da bi nikoli ne spoznala te sovražne tuje učenosti! O, mati, v učenosti ni ljubezni — ti pa si ljubezen sama, že tvoj smehljaj je paradiž, vesel in sončen, brez črnega spoznanja. V toplem domačem hramu si ostala, mi pa smo pre zgodaj odpahnili duri v tujino in mraz!"

IVAN CANKAR
/Tuja učenost/

jih znova postavljati na tehtnico. Še za sezname "vojnih zločincev" in "narodnih izdajalcev" takoj po vojni vemo, koliko je bilo — vsaj pri nas — na njih imen nedolžnih oseb, katerih edini zločin je bil, da so odklanjali komunizem. Pa naj bi res kaj veljala ta krilatica, če jo na koga pritisnejo danes, po tistih letih? Človeku se ob takem iskanju pravice obrača želodec. Na ves glas bi zaklical, da bi odjeknilo po vsej Avstraliji: **BITI PROTI KOMUNIZMU ŠE NE POMENI, DA SI NACIST ALI FAŠIST!** Ni pomenilo med vojno in takoj po vojni, pa ne pomeni tudi danes!

Prepričan sem, da noben pošten značaj nima nič proti temu, da resnične vojne zločince zadene roka pravice. Ob tem se lahko samo čudimo, da jih še ni. Obenem pa je lahko vsak pošten človek mirne duše prepričan, da je po tolikem času komaj še kje kak posameznik, ki je imel srečo, da je doslej ušel kazni — ni pa ušel težki vesti in božji sodbi na pragu večnosti. A upira se mi tako očitna komunistična propaganda, ki hoče štiri desetletja po vojni umetno narediti vojne zločince in s pomočjo naivno naklonjenih oblasti predstaviti avstralskemu občestvu tako enostransko "pravico". Nič težko ni raznim nezaželenim izbrancem z zavijanjem dejstev in polresnicami naprtiti zločine, ki jih niso nikoli zagrešili, etnične skupine pa z ustrahovanjem držati na uzdi. Kaj se mora res spet ponavljati kruta zgodba povojnih let? Si je katera koli etnična skupnost povojnih beguncev to zaslužila?

Pomisleka je vredno tudi tole: odkrivanja nacističnih zločinov in zločincev kar noče biti konec. Kaj pa preganjanja, politični zapori in mučenja, umori in genocidi s komunistične strani po svetu, prav od leta 1917 pa do danes? Kje je pravica, kdo išče zadoščenje za žrtve sibirskih taborišč (še celo današnjih!), Katyna in našega Kočevskega Roga ter tisočev vrnjencev iz Vetrinja 1945, za žrtve madžarske ustaje 1956, ali Dubčekovega padca na Češkem 1968? Kje je pravica za žrtve v Tibetu, Kitajski, Vietnamu, Kampučiji, Angoli, Afganistanu? In še in še ... Milijoni in milijoni človeških bitij je izgini- lo brez sledu in brez solza s strani namišljenih gorečnikov za pravico. Bi nam še o teh žrtvah kaj povedali pri političnih očitkih, v radijskih programih in na televizijskem zaslonu naše demokratične Avstralije? Če moramo poslušati le eno stran, je to znak, da prava demokracija tudi v Avstraliji izgublja tla pod nogami ...

Le resnica nas bo osvobodila! Cela resnica in nič drugega kot resnica!

MAJSKA PROŠNJA

LETOS poteka deset let, odkar so slovenski udeleženci 41. Mednarodnega evharističnega kongresa v Filadelfiji (ZDA) leta 1976, ob navzočnosti koprškega škofa dr. Janeza Jenka, soglasno sprejeli obljubo, da bodo leto za letom preživeli predvečer praznika Marije Pomagaj z Brezij v molitvi in ob spominih na slovenska verska ter narodna izročila.

Ob slovenski kapeli Brezijanske Marije Pomagaj, ki krasi v spomin vseh slovenskih izseljencev Narodno svetišče Brezmadežne v Washingtonu, v Združenih državah ameriških, se je oblikoval poseben odbor Slovencev, da znova potrdi kongresno obljubo in znova seznaniti z njeno vsebino verujoče Slovence vsega sveta. Besedilo kongresne obljube se glasi:

VSAKO LETO, na predvečer praznika Marije iz Brezij, ki varuje slovenski narod in slovenska izročila v svetu, to je 23. maja zvečer, bomo v svojih domovih prižgali sveče in preživeli večer v mislih na krščanska izročila, ki so stoletja vodila naš rod v domovini in oblikujejo danes nas v svetu in po nas narode, med katerimi živimo.

VABIMO Slovence v domovini in vse rojake slovenskega izročila v svetu, da se nam pridružijo

Omenjeni odbor naproša tudi avstralske Slovence, da praznujejo predvečer praznika v svojih domovih, po cerkvah in vsepovsod, kjer se zbirajo Slovenci. Naj

ta večer poveže verujoče Slovence vsega sveta v eno družino! MARIJA POMAGAJ, Kraljica Slovencev, naj nam pomaga, da ostanemo zvesti veri in narodu!

Svetišče
Marije
Pomagaj
na
Brezjah
v majski
obleki
cvetja
in
zelenja

Mnogo
je premolil
tudi
za svoje
sovražnike

Kaj ni znak bojazni pred resnico če ne celo težke vesti, ki bi rada sebe opravičila, da ga 25 let po smrti še vedno napadajo in mažejo njegovo dobro ime? Ne le doma, zdaj celo na avstralskem radiu in televiziji. Si je mož kristalnega značaja, zavedni narodnjak, zaslužil ime "vojnega zločinca" in "narodnega izdajalca" morda zato, ker je vsa leta vojne in revolucije branil svoj preizkušani narod ter pomagal vsakemu brez razlike?

Članek je izšel v marcu v goriškem KATOLIŠKEM GLASU

Cerkev se ne boji resnice

DNE 6. marca so na ljubljanski teološki fakulteti proslavili sv. Tomaža Alvinškega, ki je zavetnik katoliških šol. Somaševanje je vodil ljubljanski nadškof Šuštar. Med mašo je imel pridigo, v kateri je razvil misli o tem, kako moramo vsi biti v službi resnice. V zvezi z zgodovinsko resnico se je dotaknil tudi napadov na škofa Gregorija Rožmana, ki so izšli najprej v koledarju Prešernove družbe, nato pa jih je razširjene začelo v nadaljevanjih objavljati ljubljansko Delo. (Nadškofove besede so bile objavljene v rubriki "Izpod Triglava", stran 78 prejšnje številke MISLI. Nadškof je omenil pristranosti, polresnice, samovoljne razlage in zlonamerno namigovanje ter sumničenje v omenjenih napadih.)

Pristranost je v tem, da sodnik posluša le eno stran, le tožitelje, ne pa obtoženca; le obtežilne priče, ne sprejema pa razbremenilnih pričevanj. To se je zgodilo, ko so škofu Rožmanu sodili na procesu po vojni, in se dogaja še vedno.

Na procesu uradnemu zagovorniku niso pustili, da bi uporabil razbremenilni material z vsemi Rožmanovimi protesti in posredovanji pri okupacijskih oblasteh, tako italijanskih kot nemških, v prid osebam vseh prepričanj, tudi komunistov in partijcev. Material so dobili v škofijski pisarni, ga odvetniku zaplenili in ga še vedno niso vrnili. (Ali še obstaja ta arhivski material ali so ga zažgali?)

Med pričami, ki naj bi pričale v korist škofa Rožmana, je bila tudi mati Toneta Tomšiča, tajnika slovenske komunistične partije, ki je bil ustreljen v Ljubljani kot talec in so ga razglasili za narodnega heroja. Rožman je pri italijanskih oblasteh vse storil, da bi Tomšiča rešil, a zaman. Tomšičeva mati je na procesu sama prosila, da bi smela pričati, a jo je sodišče zavrnilo. (Naj povemo, da je bila Tomšičeva

družina doma iz Trsta in so bili veliki prijatelji s Filipom Trčeljem. Mati je bila globoko verna žena. Toda sina Toneta so ustrelili okupatorji, prijatelja duhovnika Filipa pa so ustrelili Slovenci.)

Ta pristranost do Rožmana, ki se je pokazala ob procesu, se nadaljuje vsa leta po vojni.

Pristranost je v tem, da nekaj poveš, kar je res, a ne poveš vsega; zamolčiš, kar je obtožencu v prid. Tako so ravnali sodniki in tako ravnajo partijski zgodovinarji s škofom Rožmanom še danes. Polresnica je npr. ta, da je škof Rožman res govoril proti komunizmu, toda vedno je poudarjal "brezbožni" komunizem. To se pravi stalinizem, kot smo ga nekateri že takrat poznali; jugoslovanska partija ga je odkrila v petdesetih letih po prelomu s Stalinom, mnogi pa šele potem, ko ga je razkril Hruščev na XX. kongresu sovjetske partije. Nekateri pa ga še vedno niso odkrili. Tudi v Sloveniji ne.

Škof Rožman je kot najvišja cerkvena avtoriteta v tedanji Ljubljanski pokrajini moral imeti stike tudi z okupacijskimi oblastmi, najprej italijanskimi, potem nemškimi. Ni bil interniran na domu kot npr. škof Tomažič v Mariboru. Kot tak je deloma po svoji dolžnosti deloma iz vljudnosti, in večkrat, ker so ga drugi zaprosili, stopil v stik z okupacijskimi oblastmi.

Kot škof je pri tem vedno imel najboljše namene, da pomaga, kar se pomagati da, da omili ali prepreči gorje ubogemu ljudstvu. Saj so tako delali vsi škofje v zasedeni Evropi. Pri tem je kdaj njegov obisk ali njegova pričujočnost bila s političnega vidika manj primerna, s pastoralnega stališča pa je vedno izhajala iz želje pomagati, posredovati, omiliti.

Kako težak in zapleten je bil njegov položaj med okupacijo, je razvidno npr. iz odgovora, ki mu ga je dal papež Pij XII. Sredi najhujšega divjanja italijanskega okupatorja in partizanov je šel v Vatikan. Sve-

tega očeta je vprašal, ali bi bilo primerno, da bi v ljubljanski stolnici javno obsodil krivice, ki jih dela italijanski okupator, in obenem krivice, ki jih delajo partizani. (Že v letu 1942 so ti v Ljubljanski pokrajini zahrbtno ubili vsaj 17 duhovnikov in nekaj sto drugih oseb; mnoge so pred smrtjo tudi mučili.) Papež je dal tale odgovor: "Premislite, kaj je boljše. Če boste obsodili italijansko nasilje, boste v najboljšem primeru internirani nekje v Italiji. Ali ni morda boljše, da ostanete med svojim trpečim ljudstvom?"

Zakaj torej vse, kar je Rožman med vojno in revolucijo storil, razlagati le s političnega vidika kot so-

delovanje z okupatorjem in kot narodno izdajstvo? Rožman ni bil general, temveč škof, ki mu je bila izročena skrb za duhovni in socialni blagor ljudstva. Zato mora pravičen sodnik in zgodovinar njegovo delovanje med vojno in revolucijo presojati s pastoralnega vidika in ne z vojaškega ali političnega. Kot škof je bil zaskrbljen za svoje ljudstvo med vojno, a skrbelo ga je tudi, kaj bo po vojni.

Danes, po štiridesetih letih zmagovite stalinistične revolucije na Slovenskem, vidimo, da je njegova skrb bila še kako utemeljena.

Desetica

DVANAJST ali trinajst let mi je bilo: hodil sem v tretji razred realke. Nekega jesenskega jutra sem se ravno vzdramil; daniilo se je komaj, v izbi je bil somrak. Velika je bila izba, ali vendar se mi je zdela tiisto jutro ozka in tesna, vsa natlačena in nametana, kakor ob selitvi. Štiri postelje so stale ob stenah, med njimi police za knjige, veliki leseni kovčki, skrinjam podobni, omare za obleko, na sredi ogromna miza, s knjigami in zvezki pokrita; vse to je dobilo v somraku čudne, popačene, nekako sovražne oblike in je napravilo vtis nepopisne revščine in žalosti. Na ostalih posteljah so ležali moji tovariši; vsi so še spali trdno jutranje spanje; lica vroča, puhteča, usta na pol odprta. Starejši so bili od mene; že drugo leto smo stanovali in spali v eni izbi, pa jim nisem bil pravi tovariš; gledali so me postrani, sam ne vem zakaj. Kmečki sinovi so bili, krepki, glasni, veseli; v meni pa je bilo, nekje čisto na dnu, nekaj grenkega in pustega, kar se je morda ponevedoma razodevalo tudi v besedi in očeh.

Na okna je potrkaval dež, čisto potihoma, kakor z mehкими prsti; lilo je že teden dni v dolgih, tenkih curkih; tisti dež, ki napravi človeka otožnega, topega, mu zastre vse vesele podobe in mu pokaže druge, neznane, v sive halje zavite. V izbi je bil vzduh težak in zatohel; dišalo je kakor po ostankih slabe večerje, po dežju, po neumitih, potnih telesih, po strupeni sapi bolnikov.

Vse to sem videl in občutil v enem samem trenutku; in vsega me je presunila grenka, neusmiljena bolest. Ta težki, strupeni sopuh v izbi mi je bil nenadoma kakor podoba in znamenje mojega življenja. Vsega življenja, od prvih žalostnih spominov pa do konca,

daleč v brezupno prihodnost, ki sem jo videl razločno pred seboj. Tako me je bilo groza, da sem si komaj upal dihati; ležal sem čisto mirno, oči širokouperte v somrak. Bilo je kakor v sanjah, ko človek v enem samem hipu prehiti leta in desetletja — ena sama podoba je, v enem samem okvirju, a lic je tisočero, bele oči strmé trdo, kakor iz večnosti. Vse grenke ure se vračajo in devetkrat huje jih občuti srce v spominu, nego jih je občutilo prvokrat. Daleč gre spomin, vse zastore odgrne. Spominjal sem se dogodkov, ki so se vršili, ko sem bil komaj dobro shodil in so me še oblačili v dolgo, neokretno krilce. Povrnili so se večeri, ko sem zaspal z objokanimi očmi; povrnili so se jutra, ko sem se vzdramil in nisem odprl oči, da bi ne videl dneva, da bi ga nikoli več ne videl. Malodušnost se je prelila v obup, v nemo grozo pred življenjem, v spoznanje, da drži pot nevzdržema nizdol, v brezdanjo globočino, in da ni rešitve. Ne jekniti nisem mogel ne zastokati; tiščalo mi je srce z neusmiljeno silo.

Gospodinja je stopila v izbo.

"Fantje, kvišku!"

Velika je bila in debela, v lica zabuhla; bal sem se je kakor nečesa sovražnega, zlohotnega; in ona je to najbrž vedela, ker me tudi sama ni imela rada. Tiisto jutro pa mi je bila še strašnejša, ogromna kakor gora, temna in tuja; vztrepetal sem, ko me je ošinila z malimi sivimi očmi; in vstal sem hitro.

Zeblo me je, ko sem se oblačil; in lačen sem bil; zajtrka nisem imel, drugi trije so ga imeli; iz kuhinje je prijetno dišalo po kavi. Doma sem pravil, da mi dajejo jutranjo kavo tam nekje na Šentpetrski cesti, pa ni bilo res; grenko in čudno se mi je storilo, ko

sem ugledal na mizi velike, polne skodelice, iz katerih se je sladko in toplo kadilo; poleg vsake skodelice je bil kos belega kruha, skorja rumena, lepo zapечena, da bi zahrustala med zobmi.

"Kaj bi zdaj in kam bi?" sem pomislil. Doma nisem mogel ostati in bi tudi ne bil maral; rajši v mrtvašnico opolnoči. Na okno je tiho potrkal dež; če bi hodil po ulicah le pol ure, bi bil premočen do kože in vsi bi vedeli kako in kaj. Šole pa me je bilo strah; učenje mi ni delalo skrbi, ali vse mi je bilo tam tuje, neprijazno; stal sem pred učiteljem kakor razbojnik pred sodnikom.

S knjigami pod pazduho sem stopil na ulico. Koj mi je stopila vlaga v čevlje in stresel me je mrz. Dež mi je pršil v lice, knjige sem skril pod suknjič. Ulice so bile žalostne, sive; vse sivo, hiše, ljudje, misli, ves svet; tlak je bil spolezek, po cestah so se nabirale in prelivala velike luže; če je šel voz mimo, je škropilo na obe strani in ljudje so se umikali; neba ni bilo, do mokrih streh je visela siva megla. Ljudje, ki sem jih srečaval, so bili vsi mrki, nepriljudni, kakor da bi skrivali za čelom temne misli, nelepe skrbi; hiteli so mimo, vsi so gledali v tla.

Nisem šel naravnost proti šoli, prezkodaj je še bilo. Hodil sem po ulicah, gledal pa nisem nikamor, ničesar nisem iskal. Časih je zadišalo iz odprte pekarnice po gorkih svežih žemljah, po tistih zlatorumenih; zahrustaš enkrat, pa je ni. Dežilo je tiho; iz cevi ob oglih je curljalo, luže so rasle, prepregale so ceste od tlaka do tlaka; kakor sem stopil, je zažmečilo in voda mi je brizgala v čevljih že iznad prstov.

Šolsko poslopje je bilo zelo visoko in zelo gospodsko; bil sem pred njim kakor berač pred gradom. Okna so gledala mrko in strogo, kakor učitelji.

Ko sem stopil v vežo, sem povetil glavo in hudo mi je bilo. Tako bi človek stopil v sovražnikov hram, roke zvezane na hrbtu, ves ubog in ponižan. Noge so mi bile težke, šel sem počasi po stopnicah, upognjen, kakor hodijo starci.

V šolski sobi je bilo zelo toplo. Ali dišalo je tuje, neprijetno, Bog sam vedi kakor po besedi: "Ruhe!" Ko je človek gledal te redno in skrbno razvrščene klopi, naenkrat ni bil več človek, temveč učenec in številka v razredni knjigi. Bolest ti kljuje v srcu, ti bije na tilnik, ti pa premišljuj, kdaj da je bil rojen Klopstock.

Nič nisem vedel, kateri učitelj je bil in kaj je govoril; ves čas je bila ena sama misel v meni: "Bodi konec, saj ni nič; nehaj!" – Poleg mene je sedel moj debeli tovariš, sin ljubljanskega krčmarja, in je neprestano jedel. Skrival se je za široki hrbet svojega prednika in je jedel. Okrogel, zalit obraz je imel in hudobne, skope oči; tolste roke so bile zmerom mastne, ker je jedel, jedel. Meni je bilo v prsih suho in prazno, jezik mi je bil trd.

Ob desetih, ob uri počitka, so vstali vsi, da bi si šli kupit klobasic k vratarju ali prebegat se po dvorišču. Jaz nisem vedel kam. Grabilo me je za srce, da sem sam, čisto sam. Najrajši bi bil zaklical, kakor sem bil otrok: "Bog, daj mi umreti!"

Prišel je tovariš in je rekel: "Ti, zate je pismo!"

Res je bilo na deski napisano moje ime. Šel sem, starec, s težkimi, trudnimi koraki k vratarju.

Ko sem pismo dobil, so se mi roke tresle in skril sem se k oknu, da bi ne videlo tega svetega pisma nobeno nevredno oko. Črke velike, ljube, neokretne so razodevale materino roko. Odpiral sem počasi, in čisto čudno, veselo in težko mi je bilo pri srcu. Tam so bile spet tiste velike, težke, neokretne črke: "Ljubi sin!" Zakaj mati se je bila šele od nas otrok naučila pisati: zato, da bi je ne bilo sram. Ko sem razgrnil pismo, je zaklenketalo na tleh; sklonil sem se in sem pobral; desetica je bila.

Tista tanka, ogoljena, srebrna desetica, ki jih že zdavnaj ni več. Ko sem jo vzel v roko, me je obšlo kakor milost božja. Vse je vztrepetalo, vzplapolalo v meni; vzdignilo me je kvišku, kakor v plamenu ljubezni. Videl sem tisto ljubo, velo, trepetajočo roko, ki je držala med prsti poslednjo desetico ter jo naposled spustila v pismo. Zakaj desetica je bila poslednja, to sem vedel, kakor da je bilo na nji sami zapisano.

Skril sem se čisto v kot, da bi me nihče ne videl. Iz srca, iz prsi, iz vsega telesa mi je planil jok, stresal me kakor v vročici. Ali ko sem se vračal po stopnicah v šolsko izbo, je bilo v meni svetlo, svetlo. Iz daljave je videla mati mojo boleost in se je smehljaje ozrla name, kakor se ozre samo ljubo sonce. In glej, čudo nebeško – res so se bili razmaknili oblaki in veselo sonce je zasijalo skozi okno. –

Matere ni več, tistih starih desetih tudi ne in dnevi so zdaj mračni in pusti vse do noči.

IVAN CANKAR

Stara
Ljubljana

»MATI!« jo je klical...

„MATERE ni več, tistih starih desetic tudi ne, in dnevi so zdaj mračni in pusti vse do noči.” Tako končuje Cankar Desetico. Le nekaj kratkih besed, nekaj črt — in naslikana je vsa sinovska ljubezen do svoje matere. Tako je znal le Cankar.

Isto sem občutil, ko sem pred leti prejel od brata pismo: „Sam sem. Bolan sem. Ni matere, da bi mi skuhal lonc čaja. . .”

+

Kaj je pravzaprav mati, kaj in kako je tisto, zaradi česar je mati res mati — kdo bi vedel povedati? Je skrivnost, lepa in velika, od božjega Stvarnika položena v naravo. Materinstvo je cela vrsta čudežev božjih.

Materinstvo se pričinja pri spočetju otroka, začetku njegovega bivanja, kar samo je že velik čudež. Kakor pri rožah prašni cvet oplodi brazdo, da rodi sad, tako je po božji zamisli pri človeku. Vendar bi po spojitvi dveh neznatnih celic nikakor ne nastalo novo življenje, ko bi nevidna božja roka ne položila v to spojitev začetka novega življenja. Največji kemiki in biologi niso in ne bodo mogli z vso učenostjo v svojih laboratorijih ustvariti dveh celic, ki bi spojeni dali novo življenje. So stvari, pridržane le Stvarniku. Umno bitje jih opazuje, se jim čudi, a ko poskuša ustvariti kaj podobnega, se zave, da je posegel na področje neskončnega in roke mu omahnejo od nemoči. Zlasti danes se znanstveniki naravnost igrajo s človeškimi celicami in spočetimi življenji izven matrinega telesa, pa še ti poskusi razodevajo le eno, da brez že ustvarjenih celic ni novega življenja.

Takoj ob spočetju spet Bog nevidno poseže vmes: v ti dve celici, ki sta se združili v novo, v zasnitek novega bitja, ustvari dušo, duhovno počelo, zaradi katerega bo ta novi človek nekoč zmožen duhovnih dejanj. Ta človek bo lahko nekoč mislil, hotel in spoznaval prav zaradi duše v sebi. Sama snov ni zmožna misliti. Te duše, po kateri je človek res človek, mu nista mogla dati oče in mati: duhovnega ni moč dedovati, duhovnega ni moč deliti. Je naravnost od Boga. V materi se je zgodil nov čudež.

Res je, da mati pri ustvaritvi duše ni sodelovala, ker so pač naravni zakoni taki. A ker je človek enota iz duše in telesa, ni mati le mati telesa, ampak celega bitja, ki je človek. Ves novi človek je po svoji telesno-

sti in duševnosti obraz nje. Ona ga je spočela, ona ga bo rodila.

Potem pride nevidno dogajanje v materini zibki, pod njenim srcem. Iz matrine krvi se preliva kri v novo bitje — svojega telesa dobršen del da mati svojemu otroku. Naš pesnik Župančič je to nevidno dogajanje takole popisal v *Prihodu*:

*Zibala sem te mesecev devet
v telesa svojega skrivnostni zibki,
vsak gib tvoj spremljala, ko prsti šibki
iz mene tipali so v vnanji svet.*

*Zate sem dihala, za tvojo rast
sem vate svojo srčno kri točila,
in s tabo vred je rasla v meni slast,
s sladkostjo skoz in skoz me prepojila.*

*Noben ni žamet in nobena svila
voljna tako, kot sem te vase jaz
s povoji pajčevinastimi skrila,
z vsem bitjem objemaje te ves čas . . .*

Nevidna božja roka je oblikovala dete v materi. Mati sama ni nič delala pri oblikovanju. Makabejska mati v stari zavezi se je tega zavedala, ko je govorila: "Jaz ne vem, kako ste nastali v mojem telesu; nisem vam jaz dala dihanja in življenja in nisem jaz sklenila udov vašega telesa" (2 Mak 7, 20 - 22).

Prav to nevidno dogajanje pod materinim srcem pa je tisto, kar dve bitji — materino in nastajajoče — tako tesno združi za vse življenje. Ta tesno združenost je vzrok, da niti volkulja ne pozabi svojih volčičev.

Potem pa trdno, trdno sem zaspala.
Tedaj so te iz skrivne zibke vzeli;
in ko so te v naročje moje deli,
si ti zaplakal, jaz sem se smehljala.
(Župančič, Prihod)

Sad se je ločil od drevesa, otrok od matere, a mati kljub temu še ostaja mati temu otroku. Bog je tako uredil, da mati v začetku hrani svojega otroka s samo seboj. Otroka zebe — mati čuti, otrok joče — mati trpi. Bog ji je to ljubezen položil v srce, Bog je napel te brezžične antene med obe srce. Tudi to malo srce, ki je komaj jelo tiktakati, se kaj hitro zave, kje je tisto srce, ki ga ljubi bolj kot druga. Ne more še govoriti, a že steguje ročice proti ljubemu bitju.

Potem pridejo prečute noči in žalji in skrbi — pa kaj bi pravil, saj vsaka mati bolje ve kot jaz! Pridejo ločitve, pride nazadnje smrt . . . A mati ne preneha biti mati temu otroku in otrok ne njen otrok. Ljubezen je večja od smrti, sem bral. Materinstvo, ki je le konkretna oblika ljubezni, prav tako. Traja preko groba, v večnost.

Taka je skrivnost materinstva, tako je tisto najlepše na tem svetu.

"V vsakem človeku je skrita beseda, ki je ne more in ne sme izreči, in ki bo napisana morda šele ob smrtni uri na njegovih ustnicah. V vsakem človeku živi slika, ki je ne sme in ne more naslikati, če bi bil sam Leonardo, in ki bo naslikana šele na mrtvem obrazu njegovem. V mojem srcu je materina podoba — lepota in blagost, kakor je nikoli in nikjer nisem videl, in ki jo bodo živo ugledale šele moje umirajoče oči" (Cankar, Njena podoba).

+

Če je že človeško materinstvo tako lepo, tako plemenito, saj je prizorišče cele vrste božjih čudežev, je Marijino božje materinstvo še vse lepše. Saj je brez sence, ki bi mogla obsenčevati materinstva ostalih mater. Zaradi Marijinega materinstva in po njem so posvečene vse matere. Zaradi istega materinstva je Marija milosti polna, blagoslovljena med ženami, brezmadežna devica, vnebovzeta s telesom že sedaj in srednica vseh milosti.

Tudi pri Marijinem materinstvu lahko razlikujemo

stopnje kot pri ostalih materah, le da je njeno materinstvo poleg čudežev, ki so že vključeni v naravne zakone, spremljala še druga vrsta izrednih čudežev.

Marija je spočela Kristusa. Spočela ga je na poseben način. Spočela je devica in je devica ostala. Sveti Duh je prišel nadnjo in moč Najvišjega jo je obsenčila. Ker je tako Marija spočela brez moža, je ona v nekem oziru še bolj mati Jezusova kot pa so druge matere matere svojih otrok: Jezus je samo od nje, brez človeškega očeta.

Pripravljena je bila celica, iz katere se je po spočetju moral razviti nov človek, z dušo in telesom, kot pri ostalih ljudeh. Brez duše bi celica ostala le materija, le telo — z dušo je postala človek.

A tu se je zgodilo še nekaj, nekaj nedoumnega, o čemer nam jasno priča vse razodetje. Skupaj s Kristusovo dušo je bila pridružena zametku Kristusovega telesa v prvem trenutku spočetja neskončna božja narava: druga božja oseba se je združila v Marijinem telesu s človeško Kristusovo naravo. Marija je tako spočela v sebi Kristusa, Boga in človeka v eni osebi. Ne Boga kot Boga, saj tak je bival že zdavnaj pred njo in po njem je tudi ona dobila življenje. Ampak učlovečenega Boga, to je po njegovi človeški naravi, združeni z božjo v božjo osebo.

Marijin sin Jezus ima popolno človeško in božjo naravo, a je božja oseba. Kot sta pri človeku združena duša in telo v eno osebo, tako sta pri Kristusu združeni božja in človeška narava v eno osebo, v božjo. In kot je vsaka človeška mati mati ne le telesa, ampak celega človeka, kajti duše in telesa pri človeku ne moremo ločiti, tako je Marija mati celega Kristusa, ne le njegove človeške narave. Saj sta pri njem neločljivo in najtesneje združeni obe naravi v božjo osebo. Kristus je popoln človek, ima telo in dušo, a njegova človeška narava nima samostojnega bivanja. Kristus, Bog in človek, je eno, ena božja oseba, vedno, od prvega hipa svojega bivanja, že v rojstvu, že v spočetju. Kristus ni bil nikdar le človek.

Potem se je začelo tisto devetmesečno dogajanje v Marijinem telesu. Marija je dala svojemu sinu vse, kar človeška mati da svojemu otroku. Zato je prava, v polnem pomenu besede njegova mati. Tudi ona je spremljala vsak gib svojega otroka v sebi, dihala vanj, vanj svojo kri točila, ga skrila v pajčevinaste povoje svojega telesa in ga objemala z vsem bitjem ves čas. Novo srce je tolklo ob njenem srcu, iste misli in čustva so prevevala obe telesi.

Prišlo je rojstvo: v skrajno revnih razmerah — kot v zasmeh bogastvu — a to rojstvo je bilo čudežno. Ne le po zunanjih kozmičnih in nadnaravnih pojavih (neznana luč, prikazen angelov, nebeška godba), ampak tudi po svojem fiziološkem dogajanju: v rojstvu samem je Marija ostala devica.

Kakor sonce skoz glaž gre,
ta glaž se ne razbije,
tako je enkrat rojen bil
Jezus iz Marije.

(Stara slovenska pesem)

Tudi došla je Marija svojega sina, se sklanjala nad njim v nočeh, ušla z njim pred Herodom v Egipt in ga potem spremljala skozi vse življenje prav do križa, da, še preko križa do vnebohoda Jezusovega. Že navadna mati bi sina edinca spremljala z vso ljubeznijo. Kako je Marija, najpopolnejša mati, spremljala svojega sina - Boga, si lahko le medlo predstavljamo, a doumeti ne moremo.

Hrepenela je potem po združenju z njim, dokler ni od prevelike ljubezni do njega umrla za ta svet in bila po posebni božji dobroti vzeta z dušo in telesom v nebo. Spet sta skupaj Mati in Sin, in nikdar več ju nihče ne loči.

+

Tako je bilo Marijino božje materinstvo. Bog je hotel te tesne vezi med Marijo in njenim Sinom. Kako intimne, kako trdne in v večnost segajoče so te vezi med njima. Vekomaj mati in vekomaj Sin - in vekomaj neskončna ljubezen med njima.

Bog redno ne dela izjem. V Marijinem življenju jih je naredil celo vrsto. A če malo doumemo njeno dostojanstvo, nam je vse tako razumljivo. Kateri sin bi ne naredil vsega, kar bi bilo v njegovi moči, za svojo

mater? In Jezus, najboljši sin, naj bi ravnal drugače? Nikakor. Dasi Bog, si ni mogel pripraviti lepše matere, popolnejše, kot si jo je. Res je, da je razdalja med Bogom in Marijo neskončna: Bog je Stvarnik, Marija je le ustvarjeno bitje. Res pa je tudi, da je razdalja med Marijo in nami zaradi njene vzvišenosti v nekem pomenu neskončna. Mati božja - s tem je povedano vse.

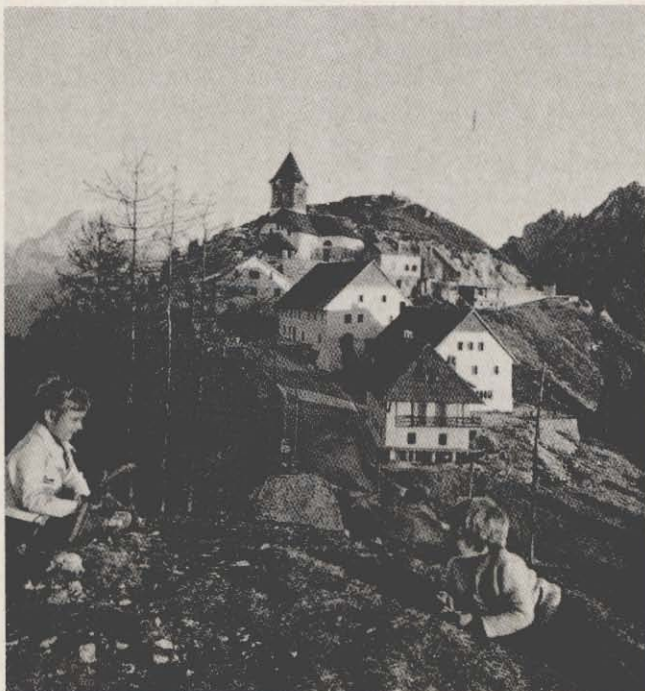
A to neskončno razdaljo med Marijo in nami zmanjša ljubezen. Dasi tako vzvišena, vendar je mati: mati Kristusova v naravnem smislu besede, naša mati v duhovnem pomenu. In prav njeno božje materinstvo mora biti za nas ne le razlog, da jo častimo po svojih najboljših močeh, ampak tudi vir zaupanja. Marija je vsemogočnost na kolenih. Njej njen Sin ne bo ničesar odrekel, da le ni v škodo našim dušam.

+

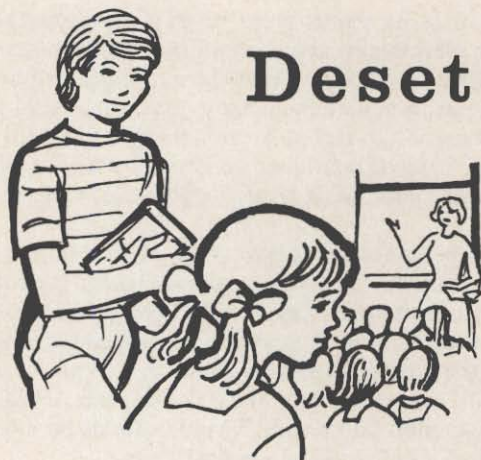
Maj je posebej posvečen Materi božji in naši - Mariji. V tem mesecu obhajamo tudi materinski dan, ob katerem se spominjamo materinstva naših mater.

Velik je Bog v svojih velikih delih, posebej tudi v lepi in veliki skrivnosti človeškega materinstva. Zahvaljen, ki je v Materi Mariji posvetil materinstvo naših mater, da so poslej njej podobne! In zahvaljen, da je v svoji materi tudi nam dal najboljšo Mater, ki dopolnjuje slabotnost naših človeških mater in z vso ljubeznijo svojega materinskega srca vedno čuje nad nami vsemi!

BRANKO ROZMAN

SVETE VIŠARJE
(1790 m),
z Marijinim
romarskim
svetiščem
narodnosti treh dežel

Deset let slovenščine

v naših srednjih šolah

1976-1986

nja po državnih in privatnih srednjih šolah so najbolj-
ši H. S. C. rezultati. Urejuje jih V.I.S.E. in so za leto
1985 tile:

	ženske	moški	skupaj
Vsi prijavljeni kandidati vključno odrasli	19.010	14.309	33.324
Študenti 12-letnika	15.606	12.349	27.955
Uspešno dovršili maturo v %	12.655	9.445	22.100
	81.1%	76.5%	79.1%

Študenti, ki so v letu 1985 obiskovali SSML in polgali H.S.C. izpite, so jih uspešno dovršili z 98.1 %, kar je v primerjavi s povprečjem (79.1 %) odličen rezultat

V APRILU letos je bila ustanovljena nova šolska organizacija za poučevanje slovenščine v šolskem sistemu Viktorije, z naslovom SLOVENIAN LANGUAGE TEACHERS, PARENTS AND STUDENTS ASSOCIATION OF VICTORIA. To je šolska skupnost, ki jo sestavljajo učitelji, zaposleni v oddelkih ministrstva za šolstvo, vpisani študenti in njihovi starši. Društvo deluje v mejah vladnih navodil za izboljšanje izobraževanja mladine, v namenu povečanega sodelovanja med učitelji, študenti in njihovimi starši, glede na učne načrte in metode poučevanja, na priznavanje šolskih kvalifikacij za sprejem na delo ali pa nadaljevanja študija.

S tem je dano slovenski šolski skupnosti, da je delavno in odgovorno vključena v načrtovanju pouka in učne snovi; in zagotovitev, da ima študij slovenščine kot šolskega predmeta vrednost za kulturno, družbeno in miselno vzgojo študenta. Šolski sveti morajo upoštevati v svojem delu možnosti in razpoložljiva finančna sredstva, izboljšanje poučevanja pa bo postopno in ne takoj čez noč. Posebno za maloštevilne jezikovne skupnosti, in med takimi je tudi slovenska, položaj ni in ne bo lahek. Slovenski naseljenci so maloštevilni, redko naseljeni in med mlajšimi generacijami kulturna osveščenost žal pada.

Slovenščina je šolski predmet proste izbire. Poučuje in ocenjuje se ob sobotah dopoldne na šolskih središčih **Saturday School of Modern Languages**, ki je oddelk Viktorijskega ministrstva za šolstvo. Na pouk jezika, ki se ne poučuje na šoli med tednom, se lahko vpisujejo poleg študentov tudi odrasli.

SSML je najstarejša in tudi največja šola za poučevanje jezikov v Avstraliji. Letos je na 18 šolskih središčih širom Melbournea in Geelonga vpisanih 7560 študentov za pouk v 30 jezikih. Poučuje 426 učiteljev - inštruktorjev, poleg administrativnega in nadzornega osebja ter knjižničarja. Za merilo kvalitete poučeva-

V letošnjem marcu so bile po vseh šolskih središčih SSML volitve v šolski svet (Advisory Council). Ponovno je bila izvoljena za podpredsednico ga. Aleksandra L. Ceferin. Izvoljeni za članici sta bili ga. Margareta Lenarčič (mami dveh študentk slovenščine in znana klubska delavka, bivša tajnica Slovenskega etničnega društva "Planica/Springvale" ter urednica tromesečnega glasila "Novice") in študentka Anita Pahor.

Na ustanovnem občnem zboru novega društva je Aleksandra L. Ceferin podala pregled poučevanja slovenščine v Avstraliji do sedaj. Iz govora rojakinje, ki je s svojim strokovnim delom v šolstvu v mnogočem bila instrumentalna za uveljavljanje slovenščine v avstralskem šolskem sistemu, na kratko nekaj podatkov.

Prva večja skupina Slovencev se je naselila v Avstraliji okoli leta 1950 in so bili to v glavnem begunci, ki so ob zaključku vojne bežali v tujino, pa tudi pripadniki slovenskih narodnih manjšin, ki niso bile vključene v povojno Jugoslavijo. Pozneje so prihajali državljani povojne Jugoslavije. Sprva večinoma taki, ki so ilegalno prešli državne meje in zaprosili za politični azil, sicer bi lahko bili vrnjeni. Pozneje in danes pa prihajajo na delo v tujini, ali tudi za naselitev, z rednimi potnimi dovoljenji.

V Avstraliji je prva generacija na domu govorila večinoma slovensko. Prvi pouk slovenščine je vodil

g. Jože Kapušin, ko se je pričela v avgustu 1960 slovenska šola po maši v Burnleyu (Melbourne). Potem je nadaljevala tam in kasneje v Baragovem domu v Kew-u (in nekaj časa tudi v St. Albansu) Anica Srnc, ki je doštudirala na melbournski univerzi. Leta 1966 so prišle slovenske sestre in prevzele skrb za Slomškovo šolo, seveda s pomočjo Anice in Lucije Srnc, Drage Gelt in drugih. Ko so klubi uredili svoja zemljišča in prostore, so pričeli tudi s slovenskim poukom. S šolo je bil prvi klub "Jadran", kjer je poučevanje slovenščine začela Ivanka Škof in tej se je pridružila Vesna Iskra, ki je dovršila univerzitetne študije v Melbourneu. Lucija Srnc je ustanovila etnično šolo pri društvu "Planica/Springvale", pri S.D.M. pa ima največ zaslug za etnično šolo Draga Gelt. — V Geelongu je začel prvi pouk slovenščine po maši pater Bazilij, po prihodu so ga nadaljevale nekaj časa sestre. Odkar sta ga znova oživila Lidija Čušin in Ivan Stante, je v rokah domačih učiteljev.

V Sydneyu je Slomškova šola zaživela po prihodu p. Odila. V februarju 1962 beremo o dveh razredih: v Leichhardt (p. Odilo) in Cabramatti (Jože Čuješ). Nadaljuje se v verskem središču (Merrylands) in pri klubih. Pravtako so bili v Adelaide (v verskem središču in pri klubu) in Canberri (Stanko Ozimič, Jože Kapušin) posamezniki, ki so zbirali okoli sebe otroke in jih učili ter pripravljali v slovenskem jeziku za klubske proslave kot so materinski in očetov dan, miklavževanje ter druge priložnosti.

Tako imamo 35 let naseljevanja in 25 let poučevanja slovenščine. Zlasti prvo obdobje je bilo težavno, ker so bili učitelji navezani na same sebe, ob pomanjkanju učnih knjig in še ob nerazumevanju pri delu za slovensko naseljeništvu. Prva slovenska učna knjiga za slovenske otroke (Prvi koraki, tiskana v Sydneyu 1964), ki jo je sestavil Jože Čuješ, je olajšala pouk. — Vsekakor gre prvim učiteljem zasluga, da so ohranili precej, kar bi se brez njih truda verjetno izgubilo.

Leta 1976 sta se slovenska izseljenska duhovnika v Melbourneu, patra Bazilij Valentin in Stanko Zemljak, obrnila na Aleksandro Ceferin, ki je predavala literaturo na Monash univerzi, če bi lahko kaj storila za priznanje pouka slovenščine "Slomškove šole" v Kew-u. Po ogledu razredov v verskem središču in tudi pri Jadranu je gospa Ceferin predlagala pouk v dveh sistemih. Osnovnošolska slovenska mladina naj še naprej ostane v svojih etničnih šolah, srednješolski študenti pa naj bi se učili slovenščino kot šolski predmet.

Vključitev slovenščine v SSML je izposlovala ga. Ceferin, morala pa seveda poskrbeti za izpolnitev pogojev tj. ustrezni učni material ter študijske načrte in zbrati je morala primerne učitelje. Oba patra sta prevzela skrb zbiranja študentov za vpis.

Potem so se zbrali učitelji, da se pogovorijo o pou-

čevanju, uporabi šolskih knjig itd. Tako je bilo ustanovljeno Združenje slovenskih učiteljev Viktorije (Slovenian Teachers Association of Victoria — STAV) in je prva strokovna organizacija med avstralskimi Slovenci. Večino knjig je oskrbela ga. Ceferin — učbenike iz ZDA (Gobec), slovenska berila iz Trsta (Jevnikar) in avstralskim standardom primerne knjige iz Ljubljane.

Leto 1977 je prvo šolsko leto s poukom slovenščine v SSML in sicer po dva razreda v Box Hillu, Marybnongu in Parkvillu. Med prvimi razrednimi učitelji so bile M. Bosnič, N. Vincent, V. Iskra (z avstralskimi kvalifikacijami) ter D. Gelt in L. Srnc (z jugoslovanskimi kvalifikacijami) ter študentki višjih letnikov univerze (A. A. Ceferin) in učiteljšča (M. Hribernik). Pozneje so bili ustanovljeni razredi v Altoni, Dandenongu in Geelongu (prva učiteljica A. Melnyk). Koodinacijo pouka je vodila ga. Ceferin.

Prav leta 1976 so v Viktoriji ustavili maturitetno priznavanje novih predmetov in s slovenščino smo morali čakati do leta 1980, ko je bila odobren predmet na maturitetni stopnji, H. S. C. — skupine 2 (razredno ocenjevanje). Poučevanje je prevzela ga. J. Paddle-Ledinek. Lepi rezultati kažejo uspeh poučevanja in prizadevanja požrtvovalnih študentov so v ponos vsem Slovencem.

Letos je deseto leto poučevanja in zaključujemo drugo obdobje, na katerega lahko gledamo z upravičenim ponosom. Študenti so se lahko dobro naučili slovenščine, slovenščina kot učni predmet je bila strokovno ocenjena najboljše. STAV kot organizacija ali njeni člani kot posamezniki so veliko prispevali avstralskemu multikulturnemu gibanju. — Šibka stran je padanje števila študentov, od šestih razredov na tri. Razlog je delno v integriranju druge in tretje generacije naseljencev slovenskega rodu; potem tudi mišljenje nekaterih, da slovenščina nima praktične vrednosti v tukajšnjem življenju, ali pa ne vidijo miselne in kulturne vrednosti v ohranjanju svojega jezika.

Možnosti učenja slovenščine in vpisovanja so bile vedno objavljene s članki v "Mislih", z objavami na etničnem radiu in v dnevnem časopisju, poleg informativnih formularjev, ki so vsako leto razdeljeni študentom SSML in so na oglasnih tablah mnogih srednjih šol. Odborniki več slovenskih etničnih društev so pokazali zanimanje in tudi bili v pomoč, kadar so bili vprašani.

Lahko se pričakuje, da bodo z novo strukturo opravljene nekatere dosedanje šibkosti in prav povečano sodelovanje staršev ter študentov bo odločilnega pomena za vse, ki želijo pouk slovenščine.

Za pouk slovenščine v svojih etničnih šolah samostojno skrbijo verska središča in društva. Pred leti je

bilo precej posvetovanj in vse se je zadovoljivo uredilo. Zadnjih pet let etnične šole lahko dobivajo tudi finančno podporo od "School Commission", ki je oddelek zveznega ministrstva za šolstvo, in sicer po številu učencev. — V korist pouka je, da je precej skupnega učnega materiala, kot so učbeniki in berila. Pragtako je nekaj učiteljev, ki poučujejo na obeh šolah. Tudi za te etnične šole je vprašanje števila učencev težje vprašanje, kljub nekaterim prednostim za mladega učenca. Ena teh je lahko slovensko vzdušje in družabnost, česar ni v razredih srednješolskega pouka slovenščine.

Uvajanje slovenščine v viktorijske srednje šole je vzpodbudno vplivalo na rojake po drugih glavnih mestih. — V Sydneyu je p. Valerijan osnoval delovno skupino in učiteljica gđč. Mavričeva si je ogledala šolstvo v Melbournu ter dobila obljubljeno vso možno pomoč STAV-a za sodelovanje. Leta 1977 so ustanovili Šolski odbor in vključili pouk slovenščine v Saturday School of Community Languages. Čez leto dni so dobili slovenščino že na stopnji mature. — V Adelaide je pokojni p. Filip Ferjan skupaj z L. Premrl in dr. Frankom povzel iniciativo za izboljšanje pouka slovenščine. — Pragtako v Canberri z vedno

Z vsemi je bilo nekaj posvetovanj glede pouka, vendar različnost šolskih sistemov (State) narekuje, da odbori lahko samo samostojno uspešno in učinkovito delujejo.

V govoru je ga. Ceferin poudarila, da je učenje slovenščine v Avstraliji rezultat prizadevanja slovenskih naseljencev ter razumevanja in pomoči avstralskih oblasti. To je bil del strokovnih in kulturnih delavcev slovenskega porekla v Avstraliji in tistih staršev ter mladine, katerim slovenski jezik in kultura še vedno veliko pomeni. — Seveda ni pozabiti drugih strokovnjakov, ki so prijateljsko šli na roke, da imamo tako zagotovljeno kvaliteto in integriteto poučevanja. — Dobrodošli so vsakoletni seminarji za slovenski jezik, književnost in kulturo ljubljanske

univerze, možnosti študija in štipendije. Tudi obisk raznih poletnih šol je koristen.

Na zborovanju S.L.T.P.S.A.V. je bilo iz diskusije povzeti važnost informacij in njihove točnosti ter potrebo sodelovanja staršev, poleg posvetovanja.

Izvoljen je bil odbor, ki je sestavljen iz sedmih učiteljev, sedmih staršev in treh študentov. Ti so izvolili za predsednico A. L. Ceferin. Podpredsednici sta J. Paddle-Ledinek in M. Lenarčič, tajnica N. Vincent, blagajnik V. Marn.

Težišče pripravljalnega dela pa bo v štirih podoborih in sicer za:

učne načrte — to je vsklajevanje poučevanja in ocenjevanje glede na predvidene spremembe, ki jih je pričakovati od novega V.C.A.B. (Victorian Curriculum and Assessment Board) in postopno uvajanje V.C.E. (Victorian Certificate of Education). — Ni dvoma, da bodo na pouk jezikov vplivale odločitve o vprašanih šolanja od osnovne šole naprej, šolanje med tednom, dopisne šole in drugo.

vpisovanje učencev na pouk slovenščine, ki bo eden najvažnejših aktivnosti. Brez študentov in njihovih staršev ne bo pouka slovenščine. Naseljenci, ki ne skrbijo za izobraževanje svoje mladine, niso v korist skupnosti, niti ne sebi v pomoč.

mladino — bo skrbel za informacije študentom, ki po študiju ne dobijo zaposlitve. Takim v prehodno pomoč oblasti organizirajo razne projekte. Sodelovali bi pri odpravi pojavov diskriminacije v šolstvu, pri pomoči prizadetim in podobno.

media — smotrno izkoristiti možnosti, ki jih nudi radio oz. televizija za mlajšo generacijo naseljencev.

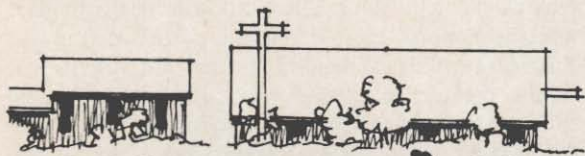
Ob zaključku je predsednica izrazila optimizem, kljub zaostrenim gospodarskim in političnim razmeram ter dajanju prednosti bolj potrebnim ali bolj številnim skupnostim kot je slovenska. Kot doslej, bo tudi vnaprej računati bolj na sebe in to z znanjem, trdim delom in korajžo.

D. C.

Dragi Slovenci — prijatelji! — Zbiram podatke o Slovencih v Avstraliji. Zanimajo me odhodi iz Slovenije, življenje v begunskih taboriščih (kampi) in prihodi v Avstralijo. Niso mi potrebna ne Vaša imena, ne imena krajev v Sloveniji, kjer ste bili doma. Skušam le zbrati čim več različnih podatkov in jih potem urediti v povest. Obračam se na Vas vse, dragi Slovenci, če mi lahko pomagate in sodelujete, ko Vas vprašam, oz. da odgovorite vprašanja na vprašalni poli, če Vam jo dam ali pošljem. Ne bom uporabila Vaših odgovorov v zle namene, le kot osnovo za svoje delo.

Zahvaljujem se Vam za Vaše sodelovanje — DRAGA GELT, Melbourne

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674

MESEC MAJ, posvečen naši nebeški Materi Mariji, prinaša polno prijetnih doživetij. Tako smo se na prvo majsko nedeljo udeležili marijanske procesije na zemljišču nadškofijskega semenišča sv. Frančiška Ksaverija, Rostrevor. Popoldne ob treh je med desettisočglavo množico bila prisotna tudi slovenska skupnost, katero so popestrile naše lepe narodne noše. Zanimivo je, da se naša skupina na tej verski manifestaciji iz leta v leto veča. Morda smo res prišli do spoznanja, da potrebujemo Materino roko, ki nas vodi varno preko vseh čeri tega zemeljskega življenja.

Škoda je le in čutim dolžnost omeniti, da ne pride več mladih v narodnih nošah, saj jih imajo. Res ne vem, ali se sramujejo, ali pa jim narodna noša njihovega rodu nič ne pomeni? Vsekakor so bile vse narodne noše, kar jih je bilo med nami, zares prikupne in so imele mnogo radovednih občudovalcev.

Zahvala vsem, ki ste se procesije udeležili! Bog naj po Marijini roki razlije svoj blagoslov na vse vaše družine in vso našo skupnost Južne Avstralije!

Na drugo nedeljo v mesecu maju pa smo praznovali slovesnost materinskega dneva. Ob tej priložnosti je bilo veliko veselja in prijetnih trenutkov v našem verskem središču. Med mašo je prepeval mladinski zbor pod vodstvom g. Jožefa Šterbenca. Po bogoslužju pa so učenci slovenske šole iz skupine dr. Stanislava Franka in večja skupina pripravili recitacije živim in pokojnim materam. Dve lepi pesmi v zahvalo za vse dobro, kar nam storijo matere, so jim zapeli mladinci. Ob koncu pa smo tudi izbrali matere leta.

Kot eno najbolj zaslužnih mater za naš tukajšnji slovenski misijon je bila izbrana gospa Krista Golob, ki je vrsto let kot gospodinja žrtovala našemu verskemu središču in v njegove začetke vložila vse svoje moči. Mesto druge zaslužne matere je letos dobila gospa Ivanka Ivančič. Ivančičeva mama, kot jo vsi kličemo, je res lepo vzgojila svoje otroke, ki so vsa leta opora našemu središču. Brez takih mater ne bi

bilo skupnosti, zato smo jim iz srca hvaležni za vse dobro. Tretja izbrana mati pa je gospa Angela Dodič. Nekateri ji pravijo kar "mati Tereza". Zares, če bi bilo veliko takih Angelc, ki verjetno ne bilo lakote, ne sovraštva in trpljenja. Vedno rada pomaga, vedno vidi stisko bližnjega in ji hoče odpomoči. Vrata njene doma so vedno odprta. Kadar koli je treba kaj organizirati ali kje zastopati našo narodno in versko skupnost, vprašam gospo Angelo in nikoli ne odkloni. Za njeno veselo pripravljenost služiti skupnosti smo ji iz srca hvaležni.

Seveda pa so vse naše matere dobre in vse bi zaslužile naslov "matere leta", saj vse rade pomagajo in so ob vsaki priložnosti pripravljene doprinesti svoje za našo skupno stvar. Zato je vse čakala v cerkveni lopi zakuska, s katero so jim postregli naši mladi. Vsaj skromen znak hvaležnosti z naše strani za vse njihove dobrote. Mame, hvala za vse in Bog vas živi na mnoga leta! Mladini pa tudi zahvala za pomoč in sodelovanje pri pripravi lope in za postrežbo!

Na zadnjo nedeljo v maju bomo imeli po maši B.B.Q. Kar bo doprinoso, bo dodan h kritju stroškov za ureditev tenis igrišča za našo cerkvijo. Vsi, ki ste kakor koli povezani z našim središčem, lepo vabljeni!

Rojake v Berriju bom obiskal na zadnjo nedeljo v mesecu juniju. Ob petih popoldne bo sveta maša, pred mašo prilika za spoved. K udeležbi vsi vabljeni, posebej tudi vsi mladi!

Radijska oddaja v priredbi slovenskega verskega središča je vsako drugo in četrto sredo v mesecu, zvečer ob 7.30 na valovih etnične postaje 5 EBI FM.

Prihodnji mesec bom odsoten od 5. do 19. junija, ker grem na duhovne vaje. Zastopal me bo avstralski frančiškan Fr. Christopher Gardiner iz Albert Parka.

Toliko za danes. Hotel sem dodati kako fotografijo naše udeležbe pri marijanski procesiji, pa jih žal še nisem dobil. Morda bo prihodnji mesec prilika, da katero objavim.

P. JANEZ

PLEČNIKOVO NAGRADO je prejel letos arhitekt Marko Mušič. Podelila mu jo je v prostorih Narodne galerije v Ljubljani predsednica ljubljanske mestne skupščine in predsednica sklada arhitekta Plečnika, Tina Tomlje. Znani ustvarjalec je dobil nagrado za vrsto uspešnih in umetniško izpovednih stavbnih rešitev, med njimi tudi za novo cerkev Kristusovega učlovečenja v Dravljah.

Že ko je rastla iz tal, je nova cerkev v Dravljah zbužala veliko pozornost. Ob stari baročni cerkvi svetega Roka je že od začetka obetala, da bo nekaj posebnega. Ko je bila posvečena in dana v uporabo ter so jo množice na neki način oživile, je bila splošna sodba, da je lepa in uporabna, mnogi se pa niso mogli in se še ne morejo sprijazniti z njeno drugačnostjo. Arhitekt Mušič je ob slovesnosti posvečenja utemeljeval svojo zamisel s trditvijo, da je z njo skušal preskočiti stoletja in se navezati na izvorno toplino, poduhovljenost in domačnost prvega krščanstva. Najbrž pa ni predvideval, da mu bo prav ta dosežek v arhitekturi pripravil celo Plečnikovo nagrado.

MEDNARODNI akciji "Varujmo naše gozdove!" so se pridružili tudi mladi Celjani: sredi aprila je celjska ekološka skupina postavila in uredila ekološko stojnico pred blagovnico Tkanina. S kopico zanimivega gradiva in prepričljivih fotografij o umiranju slovenskih gozdov so privabili mnogo Celjanov.

Z mednarodno akcijo sodeluje že več slovenskih ekoloških skupin, zveza tabornikov in tudi slovenski gozdarji. Letos bodo skupno pripravili pohod po najbolj ogroženih slovenskih gozdovih.

BELTINSKO Gasilsko društvo letos obhaja stoletnico ustanovitve in se na proslavljanje jubileja pripravlja že vse leto. Že lani so člani s prostovoljnimi urami prispevali k popolni prenovi Gasilskega doma. Na letošnjem občnem zboru pa so sklenili, da bodo do proslave 4. julija nabavili tudi nov gasilski avtomobil. V ta namen so začeli z nabiralno akcijo, saj morajo za avto zbrati okoli pet milijonov dinarjev.

BRALI SMO, da je bila lani četrtnina vseh izgub v Sloveniji – v celjski občini. Po podatkih SDK je 44 njenih podjetij ustvarilo kar 5706 milijonov izgube, kar je trikrat več kot leto poprej. Nekako 88 odstotkov vseh izgub pade na rudarstvo in industrijo. Nekaj

več kot polovica vseh izgub se je nabralo pri Gorenju, preostali del pa v Emu, železarni Store in pri Celjski mlekarni. Zanimiv pa je dodatek k poročilu, ki pravi, da rdeče številke v bilanci niso prav nič vplivale na politiko plač, ki so jih v večini podjetij povečali, še celo hitreje od rasti življenjskih stroškov.

Brez izgub pa so poslovali lansko leto v občini Slovenske Konjice, dočim so v laški občini ostali finančno na ravni predlanskega leta.

NAŠE BALINARJE, ki jih ima vsako društvo tako lepo število, bo zanimalo: Za peto evropsko prvenstvo v balinanju so se nedavno pomerili v Ljubljani. Naši balinarji (Jože Požar, Darko Gustin, Pavle Švara, Slavko Olič in Dinko Bejakovič) so osvojili bronasto medaljo. Zlato medaljo so kot prvaki dobili Italijani, srebrno pa Francozi.

PRVA HIDROELEKTRARNA je pričela delovati na Slovenskem pred sto leti in sicer v zdravilišču Laško. Postavili so jo predvsem za potrebe zdravilišča ter so z njo polnili bazene in kabine s termalno vodo. Električno te prve hidroelektrarne pa so pričeli kmalu uporabljati tudi za razsvetljavo zgradbe in javno osvetlitev parka. Samo Laško pa je osvetlila prva žarnica šele leta 1906 iz nove elektrarne, leta 1925 pa so se priključili na novozgrajeno elektrarno Fala.

Termalni vrelec v bližini Laškega omenja zgodovina že leta 1572. Kmalu po tej letnici je bil že uporabljan v zdravilne namene.

V **ATELJEJU** tovarne volnenih izdelkov v Majšperku so popolnoma obnovili prvo od štirih posebno dragocenih flamskih tapiserij s Ptujkega gradu. Za to so uporabili posebne statve, posebej spredene volnene niti z več kot sto barvnimi odtenki, in svilo. Vse, kar je bilo poškodovanega, so delavke na novo stkale po načinu izpred treh stoletij. Za obnovo 4,5 kvadratnega metra tapiserije je bilo potrebno delo 4300 delovnih ur. Opravile so ga štiri delavke pod vodstvom zagrebške strokovnjakinje prof. Mire Ovčarič-Kovačevičeve.

Obnovljeno tapiserijo, ki predstavlja Odiseja, ki ponuja pijačo Polifemu (grška mitologija), so razstavili v Herbersteinovi zbirki Ptujkega gradu. Zdaj pa je na vrsti tapiserija, na kateri Odisej rešuje življenje Telamonu.

REŠEVALNI VLAK, prvi te vrste v Jugoslaviji, so nedavno predstavili na Jesenicah. Napravili so ga strokovnjaki železniškega gospodarstva "Ljubljana" v svojih obratih v Dobovi ter je ves iz domačega materiala. Te vrste vlakov uporabljajo po svetu v pomoč nesrečam po predorih, a pri nas – četudi predore imamo – ga še nismo imeli. Sestavljen je iz dveh vagonov: v enem je reševalna in gasilska oprema, drugi pa je namenjen zdravniški pomoči ranjencem.

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 862-3027

S QANTAS do Zagreba!

Dne 20. maja, 17. junija, 1. julija in 15. julija lahko letite s Qantas direktno do Zagreba, kar je ugodno zlasti za rojake, ki želijo obiskati svojce na Dolenjskem in Štajerskem. Nazaj se lahko vrnete tudi s Qantas in to po lastni želji: preko Rima, Frankfurta ali Beograda.

Če me ne dobite v uradu, me pokličite na dom pop. po 2. uri ali zvečer po 9. uri.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL, 541 King Street,
Melbourne, 3003 — Tel. 329 - 6833. — Consultant DR. J. KOCE

OB STOLETNICI rojstva pesnice in začetnice moderne slovenske ženske lirike, Lili Novy, pripravljata TV Ljubljana in avstrijska televizija ORF filmski esej v obliki dokumentarno podane oddaje. Oddaja bo prikazala usodo pesnice, ki je svojo umetniško pot začela v nemškem jeziku in jo kasneje enakovredno nadaljevala tudi v slovenščini. Imela je dve domovini, dva jezika, dve kulturni izobrazbi, njeno usodo pa je spremljalo razočaranje in jo težile nenehne življenjske preizkušnje. (Upam, da bo prikazano, da je Lili Novy v težkih trenutkih iskala moči v veri.)

NOVA ZNAMKA, ki naj bi prikazala razvoj pošte do danes, bo izšla v oktobru. Razpisanemu natečaju se je odzvalo okrog 8000 otrok, izbrana pa je bila risba Tanje Faletič iz Kranja, učenke 7. razreda osnovne šole Simona Jenka. Dekle je z idejo poseglo daleč v zgodovino: naslikala je Maratonca, v ospredju pa nakazala moderne medije. Dobila je zlato medaljo, zbirko znamk in petdnevni izlet v Solun ter Atene.

POPOLDNE zadnje aprilske nedelje se je v župnijski cerkvi v Šmartnem pri Litiji zbralo okrog 150 mladih pevcev. Revija Sončna pesem, ki jo urejajo slovenski bogoslovci, je pripravila Festival dekliških, fantovskih in mešanih mladinskih zborov. "Petje je najlepši izraz človeka. S pesmijo gradimo mozaik medsebojne povezanosti. Pesem je pot, po kateri doživljamo Boga . . ." je dejal pri nagovoru predstavnik Sončne pesmi, bogoslovec Lojze Furlan. Osem mladinskih zborov je predstavljalo vse tri slovenske škofije: koprsko sta zastopala mešana zbora iz Tolmina in Idrije, mariborsko dekliški zbor iz Selnice ob Dravi, ljubljansko pa zbori iz Cerkelj na Gorenjskem, Sv. Helene - Dolsko, Škofljice, Grosuplja ter mešani zbor iz Šmartnega pri Litiji. Z dvema skupnima pesmima so posebej počastili spomin na pok. skladatelja Matija Tomca ter se spomnili 50-letnice evharističnega kongresa. — Le poj, mladina, pesem naj te druži in priklepa na cerkev!

"ČE SMO SLOVENCİ lahko prek 1000 let kljubovali vsem viharjem in ostali kot narod, je to pripisati njegovi zakoreninjenosti v domača tla in domače duhovno izročilo. Kar ni moglo opraviti 1000 let, grozi sedaj, da bo opravilo nekaj desetletij. Organizem, ki se ne more prilagajati, ki je priklenjen na negibnost, je obstojen." Tako je napisal France Bučar (Nova revija) v lanskem letu, ko je izbruhnil glasni upor slovenskih kulturnikov v borbi za slovenski jezik. Bučar jasno pove, da gre za vse več: borba za ohranitev jezika je borba za sam narodni obstoj. Kot pri drugih problemih so tudi tu nekateri čudno slepi in brezbrizni.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

45 Ferrers Rd., Horsley Park,
N. S. W., 2164

Tel.: 620 1265

NAŠ SLOVENSKI HRIBČEK VABI. . .

. . . člane društva ter vse rojake in njihove prijatelje vsako soboto in nedeljo. Postreženi boste z raznimi pijačami in okusno hrano.

Klub našega slovenskega društva je odprt: vsako soboto od dveh pop. do polnoči ter vsako nedeljo od poldne do osmih zvečer. Vsako drugo soboto prirejamo ples do polnoči ob zvokih dobre domače glasbe.

Poleg tega imamo ob sobotah, nedeljah ter ob sredah zvečer tudi kulturne in športne dejavnosti, na katere so vabljeni vsi rojaki.

V soboto 7. junija bo PLESNI VEČER ob domačih melodijah Fantov treh dežel. — V soboto 21. junija pa bo VELIKA LOVSKA VESELICA, za šesto obletnico našega Lovsko-ribiškega društva.

Za informacije: Štefan Sernek, tel. 528 3423

Milostna podoba
brezjanske Marije Pomagaj
kraljuje nad kongresnim oltarjem Stadiona

ČLANI kongresnega pripravljalnega odbora so takoj na prvi seji dne 9. oktobra 1934 sklenili naprositi ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, da proglasi Marijo Pomagaj z Brezij za pokroviteljico kongresa. Nadpastir se je tej prošnji rad odzval in ni samo proglasil brezjansko Marijo za zaščitnico kongresa, temveč je celo odločil, naj bi Marija sama prišla na kongres v Ljubljano. Odbor in z njim vsi slovenski verniki so to škofovo zamisel pozdravili z največjim navdušenjem. Pa je tudi res lepa in ganljiva misel in zavest: **MARIJA Z BREZIJ BO ŠLA Z NAMI V LJUBLJANO NA KONGRES!**

Knjiga "Evharistični kongres v Ljubljani" sprašuje: Kako bi si pač mogli misliti, da bi na kongres šli sami, brez milostne Marije z Brezij? Slovenci smo Marijin narod in zato smo bili prepričani, da na našem evharističnem prazniku ne moremo dovolj vredno počastiti Jezusa v najsvetejšem zakramentu, če nam ne stoji ob strani ona, ki nas nikdar ne pozabi, ki vedno nosi naše

Poleg Jezusovega križa pa so stale nje g
Kleopova, in Marija Magdalena. Jezus se ozre
je ljubil, ter reče materi: "Ž e n a , g l e j , t v
m a t i !" In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi.

OB 50-LETNICI

in letošnjem "EVHARISTIČNEM LETU" bomo
obnavljali spomine na junij 1935 v Ljubljani. Naj
nam pomagajo utrditi našo vero in zvestobo Bogu!

molitve pred božji prestol in nam vrača bogat blagoslov. Pa tudi vera v njeno pomoč, v njeno božje materinstvo, v njeno kraljevanje nad Slovenci, naj bi se s tem njenim romanjem poživila. Prav zato je Marija z Brezij morala v belo Ljubljano, da se je znova oklenejo stotisoči slovenskih src.

Marijina pot z Brezij v Ljubljano in zopet nazaj je bila nekaj tako slovesnega, tako toplega, nenarejenega, da nihče, ki je videl prizore na tej zmagoviti poti, ne bo pozabil tega in se mu nikdar ne bo omajala vera ne le v Marijo, marveč tudi v naš narod. S kolikim ognjem in s koliko ljubeznijo je naše ljudstvo povsod sprejemalo milostno podobo, je bilo nekaj videti. Samo čutiti more človek, napisati tega ne more. Ni bil to praznik Gorenjske, to je bil praznik vse naše zemlje in vsega našega ljudstva.

Bog je naklonil prekrasno vreme 28. junija 1935 in mogočno jutro je vzcvetelo nad gorenjskimi planinami. Dolgo pred osmo uro so se začeli na Brezjah zbirati ljudje. Od blizu in daleč so prihiteli. Avtomobil je že čakal pred cerkvenimi vrati. Dvignili so milostno podobo z oltarja, vso cerkev je prevzela čudna tesnoba, ki prime človeka le ob slovesu. Marija odhaja. Prvikrat zapušča svoj prestol in odhaja, da vrne obisk vsem, ki zaupno prihajajo k njenemu oltarju, da jim vrne ljubezen za ljubezen.

Mogočen sprevod avtomobilov je krenil proti Ljubljani. Dan je izredno vroč. Na cesti stoje ljudje, povsod jih je polno. Vsi hočejo videti Marijo. Skoraj ni hiše ob cesti, da bi ji v oknih ne gorele sveče, da bi ne bila okrašena s cvetjem, z zastavami v papeških in narodnih barvah. Ko prihaja Marija, padajo ljudje na ko-

Božja beseda

m a t i in sestra njegove matere, Marija
ter in na zraven stoječega učenca, katerega
n!" Potem reče učencu: "Glej, tvoja

Jan 19, 25 — 27

lena, oči hrepeneče iščejo, roke se sklepajo, solze teko...

Od vsepovsod pojo zvonovi, polja je zajel slovesen mir. Ljudje puščajo svoje delo in opravke po hišah in na polju, vse hiti k cesti, z vseh strani se zgrinjajo po stezah in mejah. V vsaki vasi, pri vsaki hiši čakajo ljudje. — In čim bolj se spreved bliža Ljubljani, tem več ljudstva stoji ob cesti. Navdušenje raste, vedno več je na oknih prižganih sveč, zastave so vedno bolj goste, na cesti pada sveže cvetje. Marija je krenila po ljubljanskih ulicah med slovesnim zvonjenjem in pritrkovanjem po vseh ljubljanskih cerkvah. Točno ob napovedanem času je avto z milostno podobo privozil do stolnice. Marijo je sprejel ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v spremstvu škofa Bonefačiča iz Splita, škofa Milete iz Šibenika in škofa Alojzija Mišiča iz Mostarja; navzoča je bila vsa stolna duhovščina z bogoslovci.

Vsa slovesnost Marijinega romanja je dobila prav v Ljubljani veličastno krono. Mogočna himna "Povsod Boga" je zaključila to Marijino edinstveno pot, njen slavnostni pohod, Marijino romanje z Brezij na evharistični kongres v Ljubljano.

Proti koncu slovesnosti v stolnici je prišel častitljivi nadškof dr. Jeglič. Solze ganjenosti so starčku zalile oči, ko je pozdravil Marijo Pomagaj v Ljubljani. Saj je bil on veliki glasnik Marijinega češčenja in če smo Slovenci tako vdani njej, je to v veliki meri tudi njegova zasluga. Bog sam ve, kako je prosil Marijo Pomagaj za blagoslov evharističnega kongresa in za svoj ljubljenski narod.

Komaj so cerkveni dostojanstveniki odšli iz stolnice, je ljudstvo začelo oblegati Marijin oltar, kjer se je začasno naša Kraljica naselila. Vso tisto dolgo noč ni bila Marija niti za trenutek sama, vso noč je nosila molitve in vroče prošnje k nebeškemu prestolu, vso noč je poslušala pobožno petje. Vse je hitelo k njej, vse se ji je izročalo, vse je molilo in prosilo.

Nenavadno lice so dobile ljubljanske ulice v jutru 29. junija 1935. Mladina je imela namreč nalogo, da ponese in spremlja milostno podobo Marije Pomagaj v slovesnem sprevedu po ljubljanskih ulicah na Stadi-

on, kjer naj se vršijo glavne slovesnosti evharističnega kongresa. Veličastni spreved je krenil izpred stolnice proti Stadionu. Proti osmi uri se je jedro spreveda s sliko Marije Pomagaj približalo glavnemu stadionskemu vhodu. Kardinal, papeški legat dr. Avgust Hlond, je spremljal Marijino podobo skozi Stadion do glavnege oltarja. Nato je pričel mašno daritev, med katero je pela vsa zbrana mladina in prejela sv. obhajilo. Obhajala sta škofa Rožman in škof Tomažič iz Maribora, pomagalo pa jima je 85 duhovnikov. "Pisano polje pomladi..." je vzkliknil visok dostojanstvenik pri oltarju, ko je gledal pred seboj ta prizor. In brezjanska Marija je to polje blagoslavljal.

Še enega edinstvenega in veličastnega prizora je bila priča Marija Pomagaj: glavne evharistične procesije. Na čelu procesije so nosili kip vodnika nebeške vojske — sv. Mihaela proti Stadionu. Ob Marijini sliki so stopali za častno stražo Franciškovci križarčki. Od stolnice sem se je bližalo jedro procesije z evharističnim Kraljem. Tam zraven so bili duhovniki, redovniki, šole, zastopniki oblasti, raznih narodnosti, člani stalnega odbora za evharistične kongrese v državi. V procesiji je bilo 14 škofov in nadškofov. Nebo je nosilo osem gorenjskih fantov v narodnih nošah. Visoki baldahin je množicam že oddaleč naznanjal, da se bliža evharistični Slavljeneč: Kristus v sveti hostiji. Nad dve uri so lile množice na Stadion — bilo je nad 120.000 ljudi pri sklepni pobožnosti kongresa. Pri vhodu je čakal kardinal-legat, ki je z vidno ginjenostjo sprejel monštranco iz rok ljubljanskega škofa. Procesijo je do tribune vodil kardinal Hlond. Po litanijah je kardinal množico nagovoril: "Bog in Marija se radujeta z nami!... Marija, zaščitnica kongresa, ki ji s tako vero zaupate in jo častite, naj izprosi veliko sadu temu kongresu, ki se je vršil v čast njenemu Sinu!" Sledila je posvetitev Srcu Jezusovemu. Kardinal je nato vzel v roke monštranco. Takrat je z Ljubljanskega gradu zadonel topovski strel, vsi ljubljanski zvonovi pa so se zazibali in izpred trona Marije Pomagaj je Jezus blagoslovil svoje ljudstvo. Dovršena je bila največja in najpretrsljivejša verska slovesnost v zgodovini slovenskega naroda in to slovesnost je gledala naša Mati z Brezij, Marija Pomagaj. Široka verska svoboda je slavila zmago!

Žal je ta zunanja zmaga trajala le nekaj let. Pogled nazaj očitno pokaže, da je prav evharistični kongres pripravljala naš narod na Kalvarijo vojnih let in staliniščične revolucije, ki nam je dala toliko mučencev. Marija Pomagaj, sama udeleženka kongresa, nas je vse hrabrila za temno bodočnost, ki se je kmalu pričela zbirati nad našim narodom. Toliko jih je umiralo med mučenjem, z Jezusovim in Marijinim imenom na ustnicah. Morda bi tega junaštva za vero ne zmogli brez sklepov, ki so jih storili v kongresnih dneh.

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

*SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 9874*

+ ŠMARNICE združujemo v mesecu maju v vsemi našimi nedeljskimi mašami, kar jih imamo v tednu zvečer, jih pa sproti objavljamo pri nedeljskih oznanilih. Dnevno zaradi ostalega dela šmarnične pobožnosti ni mogoče imeti, pa zaradi razdalj tudi ljudem ne bi bilo mogoče redno priti. Vsekakor pa na Marijo nismo pozabili in tudi ne smemo. Šmarnice so naša narodna pobožnost in je prav, da jo ohranimo vsaj okrnjeno tudi v zdomstvu.

+ Materinsko proslavo imamo že od vseh početkov na prvo nedeljo v maju. Na drugo, ko Avstralija praznuje materinski dan, ni bilo nikdar prilike za proslavo, ker sem s sestrami pri slovenski maši v Geelongu.

Letošnja proslava v čast mamicam je bila spet prijetno domača, s prisrčnimi nastopi otrok Slomškove šole. Vsi znamo ceniti delo naših učiteljic, ki se trudijo za Slomškovo šolo in nje nastope. Še tako na videz preprost odrski nastop zahteva veliko priprave in vaj. Zato priznanje učiteljicam in učencem ter tudi vsem, ki ste kakor koli pomagali. Naj omenim Franka in Felixa Šajn, ki pri vsaki prireditvi skrbita za odrsko razsvetljavo in ozvočenje.

Že tradicija je postala, da za takele prilike v dvorani gospodinje prinesejo nekaj dobrot od doma. In ker je gospodinj veliko, so tudi mize lepo obložene in nihče ne odhaja domov lačen ali žejen. Mi smo se teh naših polnih omizij že navadili in za nas niso takale naša domača srečanja nič novega, a kdor pride prvič med nas, zlasti obiskovalec iz domovine, to opazi in je vidno prevzet nad to našo družinsko navado. Saj smo res kot ena velika božja družina, ki se od časa do časa sestane k skupnemu obedu in klepetu. In prav je tako! Bog povrni vsem dobrotnicam, članicam Društva sv. Eme v skrbi za dvoransko kuhinjo pa še pobej!

Tudi ne smemo pozabiti Ivana Mejača, katerega tradicija več zaporednih let je pripraviti za našo ma-

terinsko proslavo krasno in odlično torto. Prejšnja leta je šla na licitacijo, kar pa je vzelo preveč časa. Tako smo že lani in letos spet raje dodali torti še nekaj dobrikov (podjetju Hojniku se imamo zahvaliti za podarjeno šunko) in v ta namen prodajali srečke. Letos je žreb torto določil družini Mikuš, ki pa jo je nudila pokusiti vsem. Res je bila dobra! — Srečolov je prinesel 193.—dolarjev Društvu sv. Eme za nabavo štedilnika dvoranski kuhinji. Prostovoljni prispevki pri vhodu pa so zbrali v prid Fonda naše Slomškove šole vsto 190.—dolarjev. Bog povrni vsem!

+ Preberite si robnik "Bi se pridružil?" na strani 117 te številke! Prav iz srca bi želel med svojimi verniki kaj priglašencev za rožnovensko molitev v dobro našemu narodu.

+ Večerno mašo bomo imeli na prvi petek v juniju (ta dan obhajamo praznik Srca Jezusovega) in pa na soboto 7. junija (praznik Srca Marijinega), ko imamo vigilno nedeljsko mašo ob sedmih zvečer namesto naslednji dan ob osmih zjutraj. Maši bomo dodali litanije Matere božje ter se posvetili Marijinemu Srcu.

+ Na nedeljo 1. junija je praznik Rešnjega telesa in krvi. Z deseto mašo bomo združili procesijo z Najsvejšim okrog cerkve in jo zaključili na vrhu stopnišča pred glavnim vhodom z blagoslovom. Smem računati na skupino belooblečenih deklic za trošenje cvetja? In kaj narodnih noš, ki vsako naše slavlje tako poživijo? Lepo prosim sodelovanja pri tej zadevi, da bo naša procesija čim lepša in čim bolj domača! Naj tudi omenim, da bodo košarice s cvetjem za deklice pripravile naše sestre.

+ Pri omembi obiska g. Kovačiča v zadnji številki sem nehote napravil neljubo pomoto, ki sem jo opazil šele ob zadnjem mesečnem pregledu nedeljskih maš. To namreč, da je pri nas maševal na tri nedelje in ne le dvakrat. Torej sva se tudi videla na kratko enkrat več kot omenjeno. Pomoto rad popravim, četudi to ne more spremeniti celotne zadeve obiska, kot sem jo omenil v zadnji številki.

+ Letošnji majski izlet otrok Slomškove šole in njihov staršev, kakot tudi ministrantov in cerkvenih pevcev, je določen za nedeljo 18. maja. Z avtobusi bomo šli v Ballarat na ogled rudarske naselbine Sovereign Hill. Sicer v maju vreme še ni zanesljivo — pa kdaj sploh je pri nas v Melbourneu? Saj pravijo, da imamo štiri sezone sleherni dan. Bom prihodnjič povedal, če smo imeli sonce ali pa bili mokri...

+ Poroka je bila v naši cerkvi tokrat ena sama in sicer 26. aprila. Zakonsko zvezo sta si obljubila pred Bogom Garry Oder in Michelle Dewar. Nevesta je Avstralka iz škotske družine, ženin pa seveda slovenske-

ga rodu, živeč v Reservoirju, rojen v Melbournu, a krstil sem ga v North Fitzroyu.

Z zakasnelostjo objavljam poroko Viljema Janiča in pa Julie Ann Mion, ki je bila že 5. oktobra v Marrijini cerkvi, East Brunswick. A bolje kasno kot nikoli, kajne? — Obema paroma iskrene želje za božji blagoslov na življenjski poti!

+ Krsta sta bila dva in ju bom prihranil za prihodnjič.

+ Tokrat nas je dvakrat obiskala smrt, pa še celo na isti dan. V soboto dne 26. aprila je v bolnišnici za rakova obolenja v Melbournu zaključila svoje tuzemsko življenje komaj 46-letna MARIJA.RADIČ. Več let se je borila za svoje zdravje, a končno je podlegla bolezni, ki je terjala svojo žrtev. Pokojnica je bila doma iz Gomilic v Prekmurju, kjer je bila rojena dne 17. septembra 1940 v družini Matjašec. V Avstralijo je prišla leta 1960, naslednje leto pa sem jo poročil v East Melbournu z Jurajem Radičem, ki je dalmatinskega rodu. Poleg njega zapušča v Avstraliji še dve hčerki in brata Jožefa ter seveda v rojstnem kraju sorodnike z mamo, ki je tudi zelo bolna. Radičevi imajo svoj dom v Cheltenhamu. Zato smo imeli pogrebno mašo v tamkajšnji farni cerkvi Matere božje, grob pa je dobila na novem cheltenhamskem pokopališču. Iskreno sožalje družini ob težki izgubi, pokojnici pa božji mir!

Isti dan je nenadoma umrl na svojem domu v melbournskem okraju Fawkner tudi FRANC PELOZA in je njegov odhod družino zelo prizadel. Pokojnik je bil rojen 21. januarja 1923 v Žejanah v Istri. Z Ano Sankovič sta se poročila na Reki in nekaj let kasneje (1959) emigrirala v Avstralijo. Od petih otrok sta bila dva rojena na Reki, eden v Italiji, eden na poti v Avstralijo, zadnji pa že tu v novi domovini. Družina živi v Fawknerju, kjer je bila v sredo 30. aprila maša zadušnica v farni cerkvi sv. Marka, kateri je sledil pogreb na fawknersko pokopališče. Iskreno sožalje preizkušani družini ob nepričakovani smrti, pokojnika pa priporočam v molitev. R. I. P.

+ V Wodongi bo slovenska maša na četrto majsko nedeljo (25. maja) ob petih popoldne. Morwell pa ima slovensko mašo na četrto (ne zadnjo, ker jih ima pet!) junijsko nedeljo (22. junija) ob sedmih zvečer.

Pozdrav

vsam Avstralskim Slovencem!

Dušan Mravlje

+ Da je zmagovalc Westfield ultra - maratona 1986, tisoč kilometrski hoji med Sydneyem in Melbournom, naš rojak iz Slovenije Dušan Mravlje, je za nas kaj veseli dogodek. Uradni čas njegove hoje je šest dni, 12 ur, 38 minut in 30 sekund. V četrtek 8. maja zvečer je prispel na cilj v Doncaster — z nekaj sekundami zamude (izgubil jih je na poti skozi Kew z roko vanjem z našo s. Emo, ki že dolgo pozna Mravljetove). Na dolgi poti ga je poleg žene Zdravke spremljal Potočnikov Andrej, saj je Dušanova mama Potočnikova sestrična. — Ko je bil Dušan v torek 13. maja pri nas v verskem središču, sva pa ugotovila, da sva bila z njegovim očetom sošolca v viški osnovni šoli. Svet res postaja majhen . . .

Dušanu zahvala, da mi je napisal pozdrave rojakom za Misli. In seveda naše čestitke k zmagi z željo, da se spet srečamo, saj se bo v isti panogi športa v Avstraliji še pomeril.

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU

ZA NAŠE "MISLI":

\$24.— Ivan Pišotek; \$20.— Rajka Urbas; \$18.— Ivan Stanko Prosenak; \$14.— Pavla Čečko, Louis Širca, Angela Križman, Rudi Jaksetič, Željko Rob, Amalija Mohar, Mirko Cuderman, Jože Kučko, Vinko Marn; \$10.— Terezija Černjak, Martin Rovtar, Alojz Žagar; \$9.— Albert Logar, Ivanka Bajt; \$8.— Ivan Deželak, Rudi Koloini, Ignac Feldin, Franc Kovačič, Jože Trebar; \$6.— Ernest Polak, Valentina Papagna; \$5.— Frančiška Šajn, Viktor Javornik, Boris Urbančič; \$4.— Jože Horvat, Jože Sok, Štefanija Tomšič, Albina Barbiš, Frančiška Ludvik, Slavka Franečič, Hermina Koroša, Marija Spornjak, Olga Metlikovec, Alojz Gašperič, Branko Lenščak, Štefan Saule, Ivan Sužnik, Gabrijel Čefarin, Ana Kustec, Lidija Bole, Dušan Novak, Ivan Kampuš, Angela Kostevc, Kristina Hrast, Venceslav Ogrizek; \$3.— Franc Plut; \$2.— Frančiška Laurenčič, Janez Marinček; \$1.83 Milka Hervatin; \$1.— Josipa Nikolac.

NAŠIM POSINOVLJENIM

AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$120.16 Cyprian Okoli; \$50.— N. N.; \$46.— Alojz Žagar; \$40.— Mirko Cuderman; \$30.— Rudi Koloini; \$10.— Ana Kustec, Branko Lenščak, Željko Rob; \$4.— Franc Mahnič.

MATERI TEREZIJI V INDIJO

ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$20.— Alojz Gašperič; \$10.— Lucija Miklavc, Željko Rob; \$4.— Klara Bracar; \$2.— Marija Telich.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Florence L. Barclay:

Pesem dveh src

roman

Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

DVAINTRIDESETO POGLAVJE

RAZKRITJE ROŽNEGA VENCA

Simpson je pustil svojega gospodarja, ki se je udobno namestil v svoj naslanjač v knjižnici, ter odšel v vežo. Ura je bila okoli pol sedmih.

V gornjem nadstropju je zaslišal neke šume, zato je pogledal gor in zagledal elegantno oblečeno ženo, ki je šla po stopnicah dol.

Obstal je kot vkopan.

Bolj kot lepa večerna obleka, okoli vratu okrašena s čipkami, ga je očaralo to obličje, ki je razodevalo neko trdnost in moč.

»Simpson,« je dejala Jane, »okoli pol osmih, se pravi čez eno uro, pride iz Aberdeena moja teta, meldrumska vojvodinja s svojo sobarico, svojim komornikom in celim kupom prtljage. Gospe Grann sem že naročila glede prostorov, na postajo pa sem poslala kočijo, ker moja teta avtomobilov še videti ne more. Ko pride sem, jo takoj pripeljite v knjižnico. Večerja bo v obednici četrto čez osmo uro. Do takrat imava z gospodom Dalmainom važne opravke v njegovi delovni sobi in pred vojvodinjinim prihodom naj naju nihče ne moti. Ste vse natančno razumeli?«

»Sem, miss ... milady,« je spravil iz sebe Simpson, ki ga je nečakinja neke vojvodinje brž navdala z neznanskim spoštovanjem.

Jane se je nasmehnila: »Miss bo kar dovolj, Simpson.«

Nato je z odločnim korakom stopila skozi vežo v knjižnico. Garth jo je slišal, ko je vstopila in zaprla vrata za sabo. Njegovo silno občutljivo uho je zaslišalo šum dolge obleke.

»Ah, miss Gray, ali ste že spravili svojo uniformo?«

»Da, zložila sem jo v kovček.«

Jane je počasi šla prek sobe in se za hip ustavila pri kaminu ter gledala Gartha: bil je v svečani črni obleki kot tistega nepozabnega večera v Shenstonu.

Kar strmela je vanj.

Končno je nastopila njena ura!

Toda celo to uro ji je ljubezen do Gartha narekovala, naj bo previdna.

»Kako da nocoj ne igrate?« ga je vprašala.

»Ne, nocoj res ne morem igrati. Preveč sem nestrpen od pričakovanja.«

»Popolnoma vas razumem,« je odgovorila Jane. »Nocoj vam bom jaz kaj zaigrala in zapela.«

Na Garthovem obrazu se je pokazalo začudenje: »Ali znate igrati in peti? Zakaj pa potem prej niste nikdar igrali in peli?«

»Ko sem prišla sem, me je doktor Robbie vprašal, če igram klavir. Odgovorila sem mu, da malo znam. On je iz tega sklepal, da tudi 'malo' pojem in mi je najstrožje prepovedal, da bi vam igrala in pela. Rekel je, da ne more dovoliti, da vas bi s svojo glasbo spravila iz uma.«

Garth se je od srca zasmejal: »To je čisto podobno staremu Robbieju! Nocoj pa se kljub njegovi prepovedi mislite izpostaviti nevarnosti in 'malo' zaigrati in zapeti meni v veselje?«

»Zapela vam bom eno samo romanco... Čujte, vrvica je ob vaši roki. Med vami in klavirjem ni ničesar... če bi me hoteli prekiniti, vam je le treba stopiti sem h klavirju.«

Potem je stopila h klavirju in sedla.

»Rožni venec« ima samo en takt predigre. Jane je udarila na tipke ter pri tem gledala Garthov obraz. Videla je, kako se je vzravnal, na njegovem obličju pa se je prikazal izraz presenečenja in pričakovanja.

Tedaj je Jane zapela.

V tišini je odmeval njen globoki, zvonki in žametni glas:

*»Vse ure, ki sem jih prebila s teboj, moj ljubi,
se mi zdijo kot biserne jagode, nanizane na vrvici...
Vsak dan jih prebiram, eno za drugo,
kot bi molila rožni venec... svoj rožni venec...«*

Tu je Jane morala prenehati.

Garth je vstal, brez besed se je v ognjevitem poletu pogнал proti klavirju.

Ona se je zavrtela na stolu in razširila roke, da ga prestreže. Garthova roka, ki je bila stegnjena naprej, se je znašla na tipkah.

Zdaj jo je našel!

Pokleknil je in jo objel. Ona pa mu je roke ovila okrog vratu s tisto nežnostjo ljubezni, ki jo je vse te težke dni hotela zadušiti v sebi.

Dvignil je svoje lepo obličje, ki ni moglo videti, k nje-nemu obrazu:

»Vi?« je izdahnul. »Vi? Vi? Ves ta čas?«

Potem mu je glava omahnila na Janine prsi.

»Oh, ljubezen moja,« je dejala Jane nežno, »da, tu sem bila ves čas... ob svojem dragem v njegovem trpljenju in osamelosti! Kako bi mogla biti proč od njega? O Garth, kako srečna sem, ko vas naposled le čutim tu blizu sebe... Nikdar več vas ne zapustim, nikdar, nikdar... Teta Gina pride nocoj, sir Deryck pa je sporočil, da nama bo uredil vse za čimprejšnjo poroko... Potem,

BI SE PRIDRUŽIL? Iz ZDA sem prejel pismo sobrata - zlatomašnika p. Kalista dr. Langerholza, ki deluje na slovenski župniji sv. Štefana v Chicagu. Priložil je kratko okrožnico, ki jo tukaj objavljam:

MARIJINA MOLITVENA ZVEZA

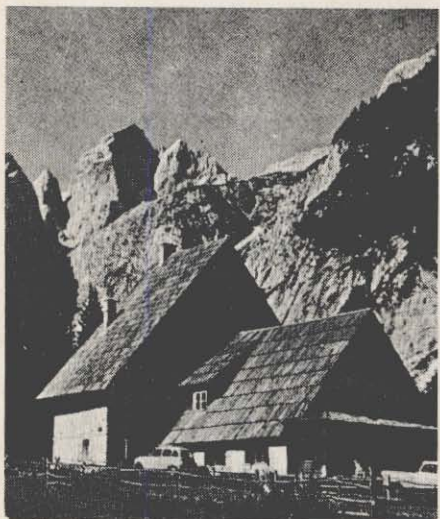
Zadnja želja našega škofa Rožmana pred smrtjo je bila, da bi se Slovenci, raztreseni po svetu, združili v molitvi rožnega venca za rešitev svojega naroda. Da to škofovo željo izpolnimo, smo v Chicagu sestavili odbor pod vodstvom frančiškana p. Kalista. Prosimo tudi Slovence po svetu, da store isto in nam pomagajo, da se ta Zveza razširi.

Misijonar Vladimir Kos (jezuitski pater na Japonskem) govori o ladji, ki se potaplja in kliče na pomoč: S. O. S. Po naše bi to pomenilo: STVARNIK, OHRANI SLOVENCE!

Naš rožni venec naj bi bil ta krik z naše narodne ladje. Marija sama — v Lurdu, v Fatimi, zdaj v Medjugorju — spodbuja k tej molitvi. Kjerkoli smo, spodbudimo svoje prijatelje in znance, da vsak dan zmolimo en rožni venec. Zaupajmo

Brestanica (bivši Rajhenburg)
slovenski Lurd

Planica – Tamar

in naša Mati Marija nam bo gotovo pomagala!

Marija, Kraljica Slovencev, varuj in ohrani naš narod!

**Chicaški odbor
Marijine Molitvene Zveze**

P. Kalist omenja v svojem pismu, da jih v Ameriki že veliko rojakov moli v ta namen. Zdaj pa so sklenili pisati še v Argentino, nam v Avstralijo in drugam po svetu, če bi tudi drugi rojaki prevzeli to lepo zamisel molitvene povezave. Saj od drugod skoraj ne moremo pričakovati pomoči za narod, kot le po molitvi in preko Marijine roke.

Morda bi res lahko tudi mi v Avstraliji sestavili odbor, ki bi to molitev širil med našimi verniki – zlasti ostareli in bolni lahko veliko store v ta namen.

Majska prošnja na tretji strani te številke bo med mnoge bralce – zaradi zakasnelih pošilk sydneyškega in adelaidskega verskega središča – najbrž prišla prepozno za predvečer praznika Marije Pomagaj. Naj bi zato ta prošnja Marijine Molitvene Zveze, ki ni vezana na gotov datum, potrkala na voljna srca. Si tudi ti pripravljen sprejeti to obveznost? Sporočite uredništvu MISLI, ki rade volje sprejema prijave. – Urednik

dragi Garth, bo zame največje veselje, da bom lahko noč in dan, neprestano, ob svojem možu ...»

Oba sta molčala.

Vihar čustev, ki je zajel Gartha, se je polagoma umiral. Zavladala je globoka tišina. Potem je Garth, kakor da samemu sebi ne more verjeti, dejal: »Za vedno skupaj, za vedno! Moja nova svetla zarja!«

Ko je Simpson, zavedajoč se svoje pomembnosti in od tega kar blede, malo kasneje odprl vrata knjižnice in najavil: »Njena milost vojvodinja meldrumska!«, je Jane sedela za klavirjem in igrala sanjave melodije, vitek fant v večerni obleki je pristopil sproščeno in prisrčno, da pozdravi gostjo.

Vojvodinja, ki sploh ni opazila, ali se je vsaj delala, da ni opazila, vrvice, ob kateri je Garth hodil, je vzkliknila: »O ti Bog nebeški, moj dragi Dal, kako ste me veselo presenetili! Pričakovala sem, da vas bom našla slepega, zdaj mi pa greste tu naproti s čisto elegantnim korakom!«

»Draga vojvodinja,« je dejal Gartl in se sklonil, da bi poljubil prijateljsko desnico, ki je stiskala njegovo, »žal vas ne morem videti, toda nočoj se komajda počutim slepega, ker je neka neizrekljiva radost obsijala mojo noč!«

»Oho, tako torej! Koga pa jemljete za ženo? Bolničar-ko, o kateri pravijo, da je zelo sposobna in dobra, ali tisto predrzno Jane, ki brez vsakršnih pomislekov ukazuje svoji stari teti, da njej na ljubo potuje z enega konca britanskega imperija na drugi?«

Jane je vstala od klavirja in položila svojo roko pod roko svojega zaročenca.

»Draga teta Gina, še predobro veste, kako radi ste prišli, saj imate navado, da se kot dobra vila prikažete povsod ob pravem času! Garth bo za ženo vzel obe: bolničarko in Jane, ker ga ena in druga ljubita preveč, da bi ga mogli kdaj zapustiti, pa tudi on ne more prestati ne brez ene niti brez druge!«

Vojvodinja je pogledala ta dva obraza, ki sta sijeala od sreče in oči so ji zalile solze.

»No, no, Bog naj vaju blagoslovi, otroka, neumna in srečna otroka! Tudi jaz vama bom rada dala svoj blagoslov, ko pride vrsta name, najprej pa bi rada večerjala, kajti če sem lačna, sploh nisem zmožna vzvišenih čustev ... Pozvonite tistemu čudaku, ki me je pripeljal sem in me gleda, kot da bi imela rog na nosu, naj mi pokaže sobo in mi pove, kam so vtaknili mojega papagaja ... Veš, morala sem ga vzeti s seboj, Jane, moj dragi Tommy je tako navezan name ... Vedela sem sicer, da bo vama odveč, a kaj sem mogla, ko me pa živalca tako ljubi ...«

»Ljubi, ljubi!« je od nekod v odmev zadonel Tommyjev hreščeči glas skozi grobno tišino stoletnega dvorca.

/Konec prihodnjic/

Naj umrjem v zaničevanju ali pozabljenju, naj bo moj grob neznan, naj me zgodovina še tako črno in kri-
vično slika in naj ostane tak spomin name v zgodovini ali pa naj ime čisto zgine, da se nikjer in nikdar ne
omenja več – samo da bi kraljestvo božje rastlo, se utrjevalo v dušah, samo da bi čim več duš se zveličalo,
samo da bi božja čast rastla in se večala. /Škof dr. Gregorij Rožman ob svojem škofovskem posvečenju/

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

V ponedeljek, 14. aprila letos, je vatikansko pol-uradno glasilo L'Osservatore Romano objavilo vest, da je papež Janez Pavel II. ustanovil v Sydneyu dve novi škofiji in sicer Parramatta ter Broken Bay. To je od leta 1842, ko je bil za Sydney imenovan prvi nadškof, eno najpomembnejših dejanj v življenju katoliške Cerkve našega mesta.

Nova škofija Broken Bay obsega ozemlje severno od North Sydneyja tja do vključno Gosforda. Sestavlja jo 39 župnij, v katerih je združenih 144. 000 katoličanov od 650.000 prebivalcev tega ozemlja. Za prvega škofa te nove škofije je bil imenovan škof Patrick Murphy, po rodu Sydneyčan, rojen leta 1920 v Eastwoodu.

Škofija Parramatta pa obsega takoimenovani zunanji del prejšnje sydneyjske nadškofije, le da so zdaj pridružene še župnije Dundas Valley, East Granville, Granville, Harris Park, North Parramatta in Parramatta. Nova škofija ima 45 župnij in še 29 cerkev z rednim bogoslužjem — sem spada na primer tudi naše slovensko versko središče v Merrylandsu, kakor tudi hrvaška cerkev v Blacktownu, medtem ko spada hrvaška cerkev v St. John's Parku (v sosesčini slovenskega kluba Triglav) še vedno pod nadškofijo Sydney. Ozemlje nove škofije ima 673.000 prebivalcev, med temi je 208.000 katoličanov. Prvi škof parramattske škofije je Beda Heather, ki je bil dosedaj sydneyjski pomožni škof s sedežem v Blacktownu. Cerkev sv. Patrika v Parramatti bo odslej katedrala — središče nove škofije. Ustoličenje prvega škofa bo v ponedeljek 19. maja ob pol osmih zvečer.

Ves ostali del Sydneyja pa še vedno spada pod nadškofijo Sydney s sedežem v St. Mary's Cathedral v mestu. Nadškofijo seveda še vedno vodi nadškof

Edward Beda Clancy, pomožni škofje pa so David Cremin, John Heaps in Geoffrey Robinson.

Točno dva tedna po imenovanju (v ponedeljek 28. aprila) je sedem predstavnikov našega verskega središča v imenu vse naše skupnosti voščilo škofu Bedu Heatherju ob ustanovitvi nove škofije in njegovem imenovanju. V dar smo mu med drugim poklonili tudi knjigo "Lepote slovenskih cerkev" z željo, da bi občestvo, ki se zbira pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu, krasilo podoba žive Cerkve nove parramattske škofije. Nadpastir je bil obiska vesel, kar je potrdil prijeten razgovor in nato se nam je še s posebnim pismom zahvalil za čestitke. Vsem se priporoča v molitev.

Dogovorili smo se že tudi za njegov prvi obisk: Med nas bo prišel v nedeljo 28. septembra, ko bomo slavili našega zavetnika sv. Rafaela in — kot že nekaj zadnjih let — obhajali zakonske jubileje.

Naš poznani in priznani slikar Stanislav Rapotec mi je obljubil, da bo naredil sliko, ki jo bomo škofu podarili ob njegovem ustoličenju.

PREDNO je pater Valerijan odpotoval na trimesečni tečaj v Canberro, smo imeli (v soboto 20. apr.) srečanje z našimi sodelavci. Najprej v cerkvi pri sveti maši, nato pa še v dvorani, kjer smo delovnemu razpoloženju dodali še praznovanje godu p. Valerijana.

Ob čisto praktičnih pogovorih se je misel povzpela kar v meditacijo: Delo pri cerkvi in s Cerkvijo. Kaj je skupnost, občestvo? Iz zakramenta krsta izhaja naše "sorodstvo". Raste po zakramenti, še posebej po evharistiji, ki je vez edinosti in ljubezni. Pri vseh naših dejavnostih se moramo vedno zavedati: Zakaj delamo, za koga, čemu, kdaj in kako ter kdo bo delo izvedel. Uspeh je v organizaciji ter v duhovni ubranosti.

Naši predstavniki z g. škofom Heatherjem (Foto A. Sušnik)

Franci Rayk, avstralski prvak v metu kopja, z ženo Justo

sti. Naše tri delovne skupine opravljajo delo v dvorani izvrstno, utečeno in z uspehom. Tu je potem še cel štab sodelavcev, ki so pripravljeni pomagati, ali pa so že kar zadolženi za določeno opravilo.

Ta večer smo ustanovili liturgično komisijo, ki bo skrbela za oblikovanje bogoslužja in drugih bogoslužnih ter karitativnih dejavnosti. V cerkvenem letu je lahko toliko pestrosti in izraznosti, ki pa morejo zaživeti le ob sodelovanju več glav. V komisiji so vsi organisti (6), član mešanega zbora, voditelja "Zarje" in član mladinskega zbora, voditelj ljudskega petja, akolit, voditelj ministrantov, mežnar, obe učiteljici ter oba patra. Koordinator je Andrej Sušnik. Sestajali se bomo vsake tri mesece in sestavili podroben načrt za vse naše delo — seveda bo komisija odgovorna tudi za izvedbo. Prvo srečanje bomo imeli še v maju.

LE KLIČI NAS K MARIJI MAJ — s to mislijo smo letos začeli ešharistične šmarnice (Kruh vseh kruhov — Kruh življenja in vez edinosti). Pri Sv. Rafaelu imamo šmarnice vsak petek in soboto ob sedmih zvečer ter ob nedeljah ob 9.30 dopoldne. Prvo in zadnjo nedeljo smo in bomo peli litanije Matere božje. Šmarnični romarski shod za slovesen pričetek šmarnic smo imeli v nedeljo 4. maja v Figtree — v Wollongongu. Iz Merrylandsa je odpeljal poseben avtobus, nekaj družin pa je priromalo s svojimi vozili. Ob štirih popoldne smo imeli slovesno sveto mašo, po maši pa procesijo okrog cerkve s podobo kronane brezjanske Marije Pomagaj. Med procesijo smo peli litanije. Zares lepa romarska in majniška pobožnost! — Po maši so nas v klubu gostoljubno postregli, kakor vedno. Nato pa smo se odpeljali še na hriček k Božičevim, kjer sta nas Milka in Jakob pogostila s kavo in pecivom, za može pa nudila tudi nekaj močnejšega. — Duhovno in telesno okrepčani smo se vračali na svoje domove.

MATERINSKI DAN (nedelja 11. maja) je bil živ spomin, dan poln hvaležnosti, da imamo na tem svetu nekoga, ki nam je posredoval življenje in daroval ljubezen. Že v nedeljsko radijsko oddajo, ki smo jo pripravili, smo vključili petletnega Martina Sušnika in pa Francija Rayka, ki je kot mož in oče posredoval svoje razmišljanje o mami in materinstvu. Pri sveti maši smo se spomnili vseh mater, živih in pokojnih. Po maši pa je bil v dvorani lep in zanimiv spored, ki so ga pripravili moški pevski zbor S.D.S., Franci Rayk, mladinski zbor "Zarja", mladi plesalci pod vodstvom Kristine Berginc, Danica Petrič in najmlajši iz naše sobotne Slomškove šole ter prvoobhajanci. Že ob vhodu so dekleta vsem materam pripele šopke, moške so jih pozdravili in pogostili. Po lepem sporedu so spet postregli moške — kot se ta dan spodobi — in se izvrstno odrezali.

Bili smo tudi presenečeni ob lepem obisku v cerkvi kot v dvorani. Za mame smo pripravili 150 šopkov, pa jih je zmanjkalo. Pa smo materam, ki niso dobile šopka, dali nagelj kar iz vaz na mizah po dvorani. — Matere so bile ta dan posebej udeležene pri oblikovanju svete maše: brale so berili, prošnje za vse potrebe, prinesle darove.

V TRETJE gre rado, pravi pregovor. Naj torej še v tretje omenim Francija Rayka, ki je ne letošnjo velikonočno nedeljo postavil spet nov avstralski rekord v metu kopja. Potolkel je lastni rekord, ki ga je postavil leta 1984 (Glej "Misli" julij 1984, stran 172). Takrat je zalučal kopje 62,5 metrov, letos pa 64,36 metrov. Na sliki ga vidite s svojo ženo Justo in z zlato medaljo na prsih. Tekmovanje v metu kopja za prvaka Avstralije in Oceanije je bilo letos v Adelaidi.

PRAZNIK Svetega Rešnjega telesa in krvi (v četrtek 29. maja z večerno mašo ob sedmih) je v Avstraliji prestavljen na naslednjo nedeljo. Zunanjo slovesnost s procesijo bomo imeli v nedeljo (1. junija) ob 9.30 dopoldne.

ZAKLJUČEK letošnjih šmarnic bo 31. maja z litanijami Matere božje ter s posvetitvijo njej v čast.

NAŠIH STAREJŠIH se bomo posebej spomnili 15. junija, najprej v cerkvi ter nato v dvorani, kjer jim bomo pripravili kosilo, za vse ostale pa bo piknik.

MLADINSKI zbor "Zarja" ponovno organizira Harbour Cruise Disco, tokrat še na večji ladji kot prvič. Križarili bodo v soboto 14. junija od 6.45 zvečer do polnoči. V ceno 10 dolarjev je vključen prevoz z ladjo, disco in nekaj hrane. Vsi mladi vabljeni!

SLUŽBE BOŽJE. Figtree: V maju so tam šmarnice vsako sredo ob sedmih zvečer. Nedeljske svete maše pa bodo 25. maja, 8. junija in 22. junija — vedno ob petih popoldne. — **Canberra:** 1. junija, 15. junija in

20. julija – vedno ob pol enajstih dopoldne. – Newcastle: 29. junija ob šestih zvečer. Po sveti maši bo čajanka v dvorani.

KRSTI – Lupis Ivana Nicole, Cabramatta, N.S.W. Oče Nikola, mati Nada r. Stosič. Botra sta bila Zdravko Buhač in Kati Katič. – Merrylands, 23. febr. 1986.

Jelčič Daria, Ashfield, N.S.W. Oče Bruno Jelčič, mati Nada r. Soldo. Botri Pino Juričič in Stana Juričič. – Merrylands, 8. marca 1986.

Kolenko Christopher James, Chester Hill, N.S.W. Oče Joseph John Kolenko, mati Lorraine Annette r. Forwood. Botri Francis in Susan Dsylvia. – Merrylands, 19. aprila 1986.

POROKA – Viljem Vlahović, North Strathfield, N.S.W., sin Viktorja in Ruženke r. Šeba, rojen v Puli, in **Ranka Kljajić** iz Milperre, N.S.W., hčerka Nikota in Stoje r. Cikić, rojena v Bos. Gradiški – sta se poročila v Merrylandsu 9. marca 1986. Priči sta bila Milan in Suzana Rangelov.

TAKO ODHAJAMO DOMOV – V petek 11. aprila je v bolnišnici v Wollongongu umrl **RUDI PODBEVŠEK**. V ponedeljek je bil še v službi, zvečer pa se je slabo počutil in je začel bruhati kri. V zgodnjih torkovih urah so ga odpeljali v bolnišnico in ga še isti dan operirali. Zaradi premočnega krvavenja je podlegel. Rudi je bil rojen 18. decembra 1927 v Re-

štanju, krščen in birman je bil v župnijski cerkvi Lurške Matere božje v Brestanici (Rajhenburg). Mati mu je umrla, ko ni imel niti štiri leta, oče pa je umrl pred petnajstimi leti. V Avstralijo je prišel pred 35. leti z italijansko ladjo in bil nekaj časa v Bonegilli. Okrog 31 let je bil zaposlen pri Kemira Collery, nazadnje kot voznik lokomotive.

Rudi je bil dolgo samski. V februarju 1980 pa se je v Merrylandsu poročil s Slavko Perčič, vdovo po Jožetu Ferbežar. Slavka ima iz prvega zakona hčerko Marijo in sina Jožkota. – Da je imel pokojnik veliko zvestih prijateljev, je pokazal njegov pogreb 14. aprila. Prišli so balinarji iz kluba Oak Flats, katerega ustanovni član je bil Rudi. Tam so bili njegovi sodelavci -rudarji, veliko je bilo njegovih rojakov. Lansko leto je bil Rudi podpredsednik slovenskega kluba "Planica" v Figtree. Pri pogrebni maši v wollongongški stolnici sva somaševala s p. Valerijanom, nato smo Rudijeve zemske ostanke spremili na Dapto Lawn Cemetery.

Pokojnik zapušča v Avstraliji poleg svoje družine še svojo mačeho, dva polbrata – Maksa in Henrija – ter tri polsestre – Fani, Agnes in Danico. Njegova prava sestra Marija por. Božič, ki je živela v Horsley Parku v Sydneyu, pa se je smrtno ponesrečila leta 1956, ko je šla v Unanderro k polnočnici.

Naj pokojni Rudi in vsi naši rajni počivajo v miru božjem!

P. CIRIL

MLADINSKI KONCERT

... bo letos že dvanajsti v vrsti vsakoletnih koncertov v priredbi slovenskih verskih središč. Letos bo V **SOBOTO 6. SEPTEMBRA** ob štirih popoldne v dvorani bratov maristov (Marist Brothers College), **PEARCE** (Canberra) A.C.T. Mladince, posameznike in v skupini, vabimo k prijavi za nastop. Starost nastopajočih naj bi bila najmanj 13 let, le v skupini je lahko tudi kateri mlajši. Točka nastopa naj ne bo daljša od deset minut, da se predstava ne zavleče predolgo.

Prijava posameznika ali skupine naj obsega imena nastopajočih ter starost in seveda naslove pesmi (z imenom avtorja), s katerimi želite nastopiti. Čimprej se prijavite za nastop, tem bolj je gotovo, da izbrana pesem še ni na sporedu. V slučaju, da je pesem že kdo prijavil, bo treba pesem zamenjati. – Čas za prijavo bo zaključen s koncem julija. Prijavite se lahko v najbližjem slovenskem verskem središču.

Generalna vaja za nastop bo v dvorani na dan koncerta ob desetih dopoldne. Udeležba je obvezna.

Glede prenočišč za nastopajoče kot za udeležence koncerta si oglejte oglas na strani 125 te številke MISLI – če seveda nimate v Canberri znancev oz. drugačne načrte.

Z VSEH VETROV

"KAMNITI PIGMALION" so dali ime dobro uro trajajočemu filmu, ki prikaže lik in delo slovenskega arhitekta Jožefa Plečnika (1872 – 1957). Prvič so ga prikazali v Parizu 11. marca letos, kjer so v modernem kulturnem središču "Georges Pompidou" odprli Plečnikovo razstavo.

Razstava je imela obseg 800 kvadratnih metrov in jo je vsak dan obiskalo precej tisoč ljudi. Nekatere Plečnikove stvaritve so bile predstavljene v obliki modelov, v originalu pa so obiskovalci mogli občudovati svečnike, stole, lestence, kelihe in monštrance. Razstavljenih je bilo okrog 150 Plečnikovih načrtov, ki so res prave umetnine.

To je bilo prvič, da je tako pomembno kulturno središče Pariza pripravilo razstavo posameznemu arhitektu 20. stoletja in z njo je bil naš ponižni mojster Plečnik postavljen v svetovne okvire.

Iz Pariza bo razstava romala v Barcelono, London, Zürich, München, na Dunaj, v Milan in Beograd, potem pa se bo ustavila v Ljubljani v svojih stalnih prostorih.

Plečnik ni bil le genialen arhitekt, ampak tudi izreden kristjan, ki je svoja čudovita dela za cerkve poklanjal Bogu v čast. In teh po Sloveniji ni malo, od prekrasnih cerkvenih stavb do svečnikov na oltarjih.

KAJ ZANIMIVE izsledke ankete o vernosti Američanov je prinesel ugledni dnevnik Washington Post. Kar 95 odstotkov Američanov je izjavilo, da veruje v Boga, 84 odstotkov pa priznava Sveto pismo za božjo besedo. Posamezne verske skupine pa seveda Sveto

Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

pismo po svoje razlagajo. Šest od desetih baptistov ga jemlje dobesedno, med luteranci je takih 30 %, med katoličani pa le 20 %. Več kot polovica Američanov vsak dan moli ali premišljuje, 92 % se jih občasno udeležuje bogoslužja, 54 % pa to stori vsak teden. 45 % vsaj enkrat na mesec gledajo ali poslušajo kako versko oddajo, dočim 9 % odstotkov Američanov to dela redno vsak dan.

UNESCO je v zadnji bibliografiji objavila, da so v letu 1985 po svetu najbolj prevajali Leninove spise. Torej je človeški rod najbolj jemal v roke Lenina in si je ta revolucionar osvojil prvo mesto, kjer so bili vsa leta doslej prevodi in nove izdaje Svetega pisma. Veselo Kristusovo oznanilo se je umaknilo na drugo mesto, tretje mesto pa si je osvojil Jules Verne, znani francoski pisec knjig s področja znanstvene fantastike. Ob hitrem razvoju moderne tehnike so njegovi romani postali spet poplula ni. Marsikaj se je uresničilo, kar je takrat zrastle le v pisateljevi fantaziji in najbrž sam ni nikdar verjel, da bi se kdaj uresničilo.

Ob novici, da so Leninovi nauki v tisku lani prekosili božje nauke, se ne čudimo grozljivi sliki, ki nam jo nudi moderni svet. Kamor se ozreš, povsod teror in kriminal, krivice nad posamezniki in celimi narodi, ljubezni in razumevanja pa vedno manj. . . Nekje sem bral o razodetju, da je v našem stoletju hudič izpuščen izpod božje oblasti. Kar se danes dogaja po svetu, to kar potrjuje. Na srečo se stoletje bliža koncu in če razodetje o moči pekla drži, bo njegove zlobe vendarle konec. Samo Bog daj!

RADIO VATIKAN je v letu 1985 oddajal redno v 34 jezikih. Med temi so tudi amharski, hindi, tamilski, tigri in vietnamski. Občasno je oddajal med drugim tudi v danščini, v jeziku ibo, lingala, malgaščini, svahili, čiluba in ioruba. Čudna imena, o katerih redko kaj slišimo.

Medtem ko je v slovenščini Radio Vatikan oddajal 14-krat na teden, je oddajal v švedščini le štirikrat, prav tako v hindi jeziku, v norveščini pa enkrat na teden. Največkrat je oddajal v angleščini (102 - krat), francoščini (74 - krat), portugalsščini (48 - krat), italijanščini (44 - krat) in kastiljanščini (42 - krat).

Zahodni Evropi je bilo lani namenjenih 166 vatiškanskih oddaj na teden, Vzhodni Evropi 217 oddaj, Aziji in Oceaniji (torej tudi Avstraliji) 95 oddaj, Ameriki pa 56 oddaj na teden.

Namesto male knjižice radijskega sporeda, ki je bila v navadi doslej, bo zdaj vsake tri mesece izšel spored vatiškanskih radijskih oddaj v večji revijalni obliki.

V **ZAPADNI NEMČIJI** živi danes okrog 600-tisoč Jugoslovanov in so vsekakor druga največja skupina tujih delavcev, takoj za Turki. Domov pošljejo letno

1,5 milijarde mark. Če k temu dodamo še 1,2 milijarde mark, ki jih 2,5 milijonov nemških turistov pusti letno v Jugoslaviji, je Jugoslavija v svoji finančni krizi Nemčiji lahko samo zahvalna. Po poročilih iz nemškega tiska pa se nemške oblasti ne morejo sprijazniti z dejstvom, da izvaja jugoslovanski režim pritisk na zdomske delavce. Ko pridejo domov, jih milica sprašuje vse mogoče o ostalih rojaki v Nemčiji, še celo o nemških šefih po tovarnah; povedati morajo, s kom se družijo; hujskajo jih proti izseljeniškim duhovnikom, ki delujejo med njimi. Še manj je nemškim oblastem všeč, da jugoslovanska policija celo po Nemčiji vohlja za svojimi delavci, njih delovanjem in tudi za zasebnim življenjem. Vse dejavnosti, ki se njenemu nadzoru izmaknejo, so že vnaprej označene za "protijugoslovanske". Tudi jugoslovanske oblasti ne morejo razumeti, da je v Nemčiji demokratični sistem, v katerem "besedni delikti" ne obstajajo, dočim so v Jugoslaviji kaznivi.

"ZGRADITE PIRAMIDO, ki naj pokrije Černobil za vedno," nam je ob nuklearni katastrofi v Ukrajini povedal Sir Mark Oliphant, bivši governor Južne Avstralije in priznani nuklearni znanstvenik, ki je pomagal razviti atomsko bombo, danes pa nuklearnega orožja ne zagovarja več. Piramide so grobnice faraoenov in njih moči. Ta naša piramida naj konča za vedno strah vsega sveta, da bi jutrišnji dan morda prine-

sel uničenje človeštva in njegove civilizacije.

Zgodbe Černobila, ki se je pričela na soboto 26. aprila, ni treba ponavljati, saj ste jo zasledovali v dnevnikih. Žalostno je, da so Sovjeti celo v tako kritičnem primeru, ko je zblizanje nujno in zanj najlepša prilika, raje molčali in priznali uhajanje radioaktivnih snovi v ozračje šele potem, ko so jih vetrovi že širili po Evropi in jih ni bilo moč zakriti. Rdeča parada za prvi maj je bila važnejša kot pa evakuiranje Kieva, ki se je - gotovo na škodo zdravja tisočem - zavlekla. Ne ve se še, kaj bodo posledice te katastrofe in kdaj se bodo pokazale. Doslej so samo še ugibanja. Svet stoji pred uganko, ki je zaradi sovjetskega molka morda še bolj grozeča.

In še nekaj lahko dodamo k vsemu temu. Ko bi se kaj podobnega zgodilo v ZDA, bi bile hude demonstracije pred slehernim ameriškim konzulatom. Ker se je zgodilo v Sovjetski zvezi je bilo proti njej kaj malo demonstracij in še te so se skoraj povsod obrnile proti jedrskim središčem svobodnega sveta, da sta imela policija in vojaštvo polne roke dela. Kakšna zagonetna enostranost, ki se niti več ne skriva, tako je gotova svoje zmage! Mnogi slepi borci za mir pa bodo spregledali šele takrat, ko bo prepozno...

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. bo obiskal Avstralijo v letošnjem novembru. Upam, da bomo prihodnjič že postregli bralcem s podrobnejšim sporedom.

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevedu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

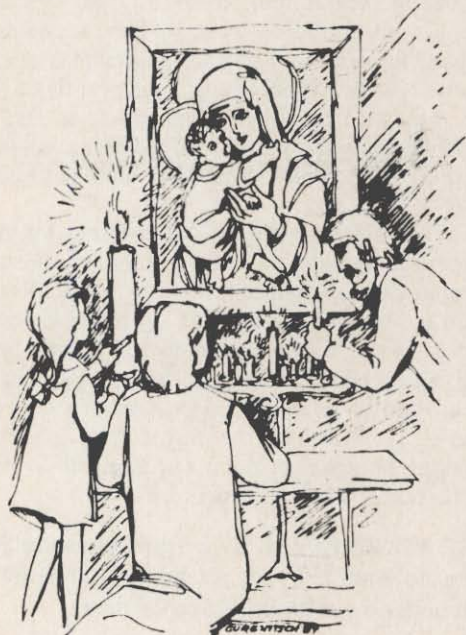
Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

KOTIČKARJI! Za maj, ki je Marijin mesec, vam je striček zopet pripravil nagradno **SLIKANICO**. Le pomerite se, kdo bo zgornjo sliko lepše poslikal. Pošljite mi jo do 7. junija! Res me zanima, kam bo odšla nagrada, če ne bo ostala v Melbournu. — Striček.

DRAGI OTROCI!

V aprilski številki **MISLI** je poročevalec med pismi omenil Nado Mezinec iz slovenske družine v Mount Gambierju, S. A., ki je kandidatinja za Miss Australia Quest. V tej številki pa naj nekaj napišemo v Galerijo mladih o njeni sestri. Slika predstavlja **LIDIJO MEZINEC** z živahnim otročkom v naročju. Da je otrok pravi Avstralček, dokazuje čokoladna polt njegove kože, da se pri Lidiji počuti na varnem, pa dokazuje njegov nasmejani obrazek. Torej je Lidija bolničarka, najdemo pa jo v sredini avstralske celine. V Alice Springs, N. T., je odgovorna za otroški oddelek bolnišnice. Že slika kaže, da je z delom zelo zadovoljna, četudi je pri njem treba veliko požrtvovalnosti in potrpljenja. Iz pogostih pisem mami je še bolj jasno, da je dekle res izbralo pravi poklic in prinaša sonček med bolne otroke.

Ko se je Lidija po končani šoli v Mt. Gambierju odločila za bolničarski poklic, je morala seveda v

I M E M A J

MESECI VSI — ZIMSKI, LETNI —
K ZBOROVANJU SO SE ZBRALI,
DA BI — KAKOR RED ZAHTEVA —
SI IMENA SVOJA DALI.

JANUAR IN FEBRUAR,
MAREC IN NATO APRIL,
V VRSTO PETI SE POSTAVI —
VES SE S CVETJEM JE POKRIL!

NEKATERI GA SPREJELI
SO Z NEVOLJO: "M . . . M . . . M!"
DRUGI Z RADOSTJO: "AJ! . . . AJ!"
IN OD "M . . . M" IN OD "AJ . . . AJ"
DALI SO IME MU M A J !

Iz bolgarščine
TINE DEBELJAK

Adelaido. Tam je pričela potrebno šolo in se v Otroški bolnišnici uvajala v delo. Ne le da je odlično končala predpisane izpite: Lidija je dobila tudi priznanje kot najboljša v svojem delu. Gotovo ji ta nagrada veliko pomeni.

In potem se je odločila, da gre kot bolničarka na posel tja, kjer najbrž ni preveč prostovoljk: zaradi vročine in daljave ter odrezanosti od domačih in ostalega sveta. Da je kljub temu zadovoljna, smo že omenili in jo slika zgovorno izdaja. Le naj Lidija ohrani svoj prijazni smehljaj, to ji želimo iz srca, pa bo še mnogim malčkom v bolezni nadomeščala mamico!

ZA UDELEŽENCE letošnjega **Mladinskega koncerta** v Canberri, v soboto 6. septembra, ki tam nimajo poznanih družin, tu objavljamo naslov z najcenejšimi cenami: **CANBERRA LAKES CAROTEL MOTEL AND CARAVAN PARK**, Federal Highway, Watson, A. C. T. Telefon: 062 - 41 - 1377 (Poštni naslov: P. O. Box 21, Dickson, A. C. T. 2602).

CHALETs (s prho in straniščem): Večerja, postelja in zajtrk 17.— dol. — Postelja in zajtrk 14.— dol. — Samo postelja 11.— dol. — Malica (Cut lunch) 2.80 dol.

LODGES (Self Contained Units): Večerja, postelja in zajtrk 19.— dol. — Postelja in zajtrk 17.— dol.

LODGES (za dve osebi): Večerja, prenočitev in zajtrk 25.— dol. — Prenočitev in zajtrk 20.— dol.

CAMPING: Na osebo 2.60 dol. dnevno, skupinsko pa 2.50 na osebo dnevno.

Na nedelje in državne praznike je dodatek (surcharge) enega dolarja na osebo.

Kdor bo rezerviral prenočišče, naj pove, da spada k "Slovene Youth Concert Group", ki jo je prijavil p. Valerijan. Gornje cene so za skupinsko rezervacijo, sicer so dražje. — In ne odlašajte z rezervacijo predolgo, da vas kdo ne prehit. Takrat bodo šolske počitnice in bo potovalo ter nočevalo precej družin.

BRISBANE, QLD. — Dragi o. urednik! Ravno kar sem prejel aprilsko številko Misli. Vsaka številka je po svoje zanimiva in sem jo vesel. V tej je moja pozornost vzbudilo pismo N. N. (torej je moje vrste bojazljivec in se ne pusti spoznati!), ki Vas iz Brisbana sprašuje glede one nabirke za aparat domovini.

Tisti rojak, ki Vam je od nas pisal, bi lahko dobil odgovor na zadevo kar tu v Brisbanu, saj je naše splošno mnenje precej nasprotno omenjenemu beračenju. Vsak ima za to svoj odgovor. Eni pravijo, naj denar doma ne trošijo za neumnosti in si naj raje nabavijo najpotrebnejše. Drugi zopet protestirajo češ: ko sem bil doma na obisku in ko so videli, da sem prišel iz Avstralije, so mi vsepovsod zaračunali zelo mastno,

KRIŽEM AVSTRALSKÉ SLOVENIJE

ker me pač niso vzeli za člana njihove skupnosti — sedaj pa naj bi bil dober moj denar. Hvala za tako enakopravnost! Tretji trdijo, da so doma razni funkcionarji mnogo večji bogataši kot pa smo mi tukaj; naj grejo raje kar njih prosit. Osebnost pa mislim, da je res zelo žalostno, da je domovina tako zagazila in mora za najosnovnejše beračiti v sivi tujini. V šoli so nas po vojni učili, da bo socializem iz tako bogate države, ki ima vsega — minerale, morje, rodovitno zemljo itd., ustvaril pravi raj. Sedaj vidim, da so samo sanjali. Ne vem, kako bi živeli brez deviz iz sive tujine.

Na tukajšnji slovenski radijski oddaji je par programarjev, ki radi ponavljajo to akcijo za nabavo aparata. Toda tudi poslušalci so se že naveličali in kot mi je znano, so zavrteli že nekaj telefonskih protestov. Kar je preveč, še s kruhom ni dobro, pravi pregovor. Zato je čas, da nehajo biti tečni.

Vse lepo pozdravlja — N. N.

PASCOE VALE, VIC. — Materinski dan praznujemo v maju, ko matere še posebej čutijo ljubezen, ali pa žalost. Morda boste našli v "Mislih" malo prostora za tole mojo pesmico, ki jo prilagam. Saj ni dolga. Smilijo se mi starši, ki jih poznam in v katerih imenu sem napisala te skromne vrstice. Tako hitro mine

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA
NOMINEES & SONS P/L.
ALDO and JOE

545 SYDNEY RD., BRUNSWICK 3056
Cnr. HOPE ST., & SYDNEY ROAD,
Tel. 387 5131
Po urah:
470 4046
470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield. 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

čas in tako kratko je naše življenje — kako lepo je, če je v družinah pravo razumevanje in spoštovanje.

Pesmi sem dala naslov:

MATERINA IN OČETOVA TOŽBA

Preljuba, draga moja hči,
zaman te iščejo oči.

Od jutra do večera tavam naokrog,
iščem in iščem, kje je moj otrok?

Pridi domov, hčerka moja draga,
v objem te kličeta oče in mama!
V tvoje oči zreti še enkrat želim,
potem pa lahko za vedno zaspiš.

Ne prinesi na grob mi cvetic,
če prej ne vidim tvojih lic!
Pridi k materi, očetu, da te objame,
poljšaj nam skeleče srčne rane!

— Marcela Bole

SEATON (Adel.), S. A. — Spoštovano uredništvo!
Skrajni čas je že bil, da so "Misli" zavzele odločno stališče glede raznih nabiralnih akcij, ki jih SIM organizira po svojih zaupnikih med slovenskimi izseljenci po svetu. Njej je pač to tega, da kot državna ustanova — v članku rečeno: podaljšana roka režima — zbere čim več deviz za vedno prazne državne malhe.

Ne gre mi v račun, da se je v glavi gospe White — Cigoj, ki živi v Avstraliji, istočasno porodila zamisel o enaki nabiralni akciji za aparat, kot to delajo v Kanadi in Združenih državah po navodilih SIM, razen morda če ne bi prišlo do tega pod kakimi telepatičnimi vplivi, ki jih današnja znanost ne izključuje.

Slovenci po svetu so vedno drage volje priskočili na pomoč, ko so zvedeli, da je kaka katastrofa zadela njihovo staro domovino. Nikoli ni bilo potrebno nobenih pompozniš odborov, koordinacijskih zvez in komitejev itd., ampak so vedno darovali po svojih ob-

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vagal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije.
Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST.

N.S.W., 2165

Telefon: 72 1583

stoječih slovenskih ali avstralskih organizacijah. Kadar gre za zmerne vsote, ne predstavlja to nobenega pomisleka. Druga reč pa je, kadar se načrtuje zbrati kar nad stotisoč dolarjev, kar bi oni doma potem preračunavali v milijonih če ne celo v milijardah. (Hočejo biti vsi milijonarji — pa naj bodo, če jim je prav!)

Popolnoma druga stvar je zbiranje tako imenovane "Trubarjevega dolarja" tudi med Slovenci v Avstraliji. Tu gre za kulturne namene in za bolj skromne zneske. Noben Slovenec ne more biti proti temu, da se pridruži s svojim darom akciji, ki je ob Trubarjevem jubileju v teku po Sloveniji.

Prvi obisk SIM v Adelaidi je bil leta 1972, ko so prišli v Avstralijo z ansamblom Lojzeta Slaka. Kmalu po tem obisku so se pokazale med Slovenci tu in tam razne manjše napetosti, ki jih doslej v slovenski skupnosti nikdar ni bilo.

Kot društvena ustanova Slovencev v Adelaidi je bil že leta 1957 ustanovljen Slovenski klub, leta 1967 je bil inkorporiran kor pravna oseba in vse do leta 1973 so bila dobra dotedanja Pravila. Adelaidski Slovenci so bili enotni in brez nekih vsiljenih posrednikov pristno povezani s staro domovino ne glede na versko ali politično prepričanje.

Ali zelo čudno je naključje, da leta 1973, se pravi eno leto po prvem obisku SIM pod vidom Slakov, naenkrat Pravila niso bila več dobra. Upravni odbor pod novim predsednikom g. T. Gabrškom in tajnikom g. E. Orlom je s svojimi trabanti dosegel, da je prišlo do spremembe Pravil. Nova Pravila ne-dovolju-

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon
728 1717

7 QUEST AVE
CARRAMAR, 2163

sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Za razne priložnosti po naročilu
spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

Priporočljivo je, da imate rojstne-krste, poročne
liste in dokumente o šolanju ter svoji strokovni
izobrazbi uradno prevedene v angleščino.

SAVO TORY J.P.

TRANSLATOR, MEMBER F.I.T.

25/14 Kidman St., COUGEE, N. S. W. 2034
Tel.: (02) 66 57781

je uradno priznan tolmač in prevajalec
s 40-letno prakso.

Poslužite se njegove usluge po zmerni ceni!

turen narod.

Čestitam Vam, p. urednik, da že toliko let tako
odlično urejate naše "Misli", za kar zaslužite vso
našo moralno in gmotno pomoč! Iskreno pozdrav-
lja — Dr. Stanislav Frank.

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je JOŽEF PUGELJ, doma iz Vrbice pri Ilir-
ski Bistrici. Njegov zadnji naslov je bil v Tasmaniji in
je morda še tam. Po njem sprašuje doma njegov brat
Milan Pugelj, ker se že dolgo ni oglasil. Poročila o
njem sprejema uredništvo in jih bo posredovalo dalje.

Dr. Frank

*Zdravnik je svetoval pijančku, naj bi štirinajst dni
ne pil nobenega alkohola, češ "bomo videli, če bo kaj
boljše."*

*Pijanček pa je bil drugačnega mnenja: "Kaj pa, ko
bi štirinajst dni pil dvakrat toliko kot sicer? Bomo vi-
deli, če bo kaj slabše."*

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 465 7060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

REŠITEV aprilske križanke:

Vodoravno: 2. dopisnica; 8. rja; 9. pet; 10. veterinar; 11. orkan; 14. dolbe; 17. sok; 19. smukne; 20. okorna; 21. vas; 23. sloni; 26. petak; 29. tapetniki; 30. tli; 31. kri; 32. kodrolaso. — Navpično: 1. Krško; 2. davek; 3. poten; 4. surovo; 5. iznad; 6. april; 7. štole; 12. Romul; 13. Ankin; 15. Otoče; 16. banja; 17. sev; 18. kos; 22. akutno; 23. spati; 24. optik; 25. izpad; 26. priča; 27. triko; 28. komis.

Rešitev so poslali: Jože Grilj, sestre Slomškovega doma, Francka Anžin in Marija Špilar, s. Petra in s. Ema, Ivan Podlesnik, Lidija Čušin, Vinko Jager, Peter Kokolj, Ivanka Pogorelec. Tokrat je žreb izbral za nagrado Vinka Jagra.

TUDI S KISLIM OBRAZOM SE DA SMEJATI ...

/Uvoženo iz domovine/

+ Vojni zločinci ne bodo nikoli zastarali. — Kaj pa povojni?

+ Če bi besede lahko spremenili v energijo, bi s povprečnim kongresom lahko razsvetlili večje mesto.

+ Delu vsa čast! Oblast mu je itak ušla.

+ Gospodje se rekrutirajo iz vrst najboljših tovarišev.

+ Veliko ljudi govori drugače kot misli in dela drugače kot govori.

+ Napake javnih delavcev niso javne.

+ Kako naj dozori situacija, ki je že na začetku gniala?

+ Očitno je, da proizvodnja žvečilnega gumija naglo narašča. Gledam tiste na TV: žvečijo in žvečijo, vlečejo in vlečejo ...

+ Pa vendar naši dolgovi niso tako visoki — dosegli so le bazo.

+ V preteklih "zlatih časih" je nastalo največ dolgov.

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

DOPOLNJEVANKA

1.	—	—	—	I	—	—	—
2.	—	—	—	—	A	—	—
3.	P	—	—	—	—	—	—
4.	—	—	—	—	E	—	—
5.	—	O	—	—	—	—	—
6.	—	—	—	—	—	—	A
7.	—	—	—	—	—	J	—
8.	—	M	—	—	—	—	—
9.	—	—	—	—	—	—	A
10.	—	—	—	I	—	—	—
11.	—	—	—	—	—	N	—
12.	—	V	—	—	—	—	—

1. v starih časih je služilo za obrambo; 2. drugo ime za škofa; 3. nagajivec, nepridiprav; 4. z gorenjem je v zvezi; 5. vzrok začetka; 6. lepota, sijaj; 7. obisk svetih krajev; 8. del obeda; 9. božji pečat ljubezni; 10. premišljena prevara; 11. otrok vzgojne ustanove; 12. znak, ki je v zadnji vojni vzbujal strah.

Če ste vstavili pravilne besede, vam bo ena izmed vrst črk, brana od zgoraj navzdol, izrazila misel našega meseca.

Rešitev pošljite do 7. junija na uredništvo, da žreb odloči nagrajenca!

Pri verouku. — "Kakšen greh je storil Adam?" — "Jedel je od prepovedanega drevesa." — "In kako je bil zato kaznovan?" — "Moral se je poročiti z Evo."

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŽŠ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

1 Yarra Court, N. DANDENONG, Vic. 3175
Telefon: 795 6937

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.–dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.–dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourne. Cena 20.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

CELOVŠKE in GORIŠKE MOHORJEVKE za 1986 so dospele. V obeh zbirkah dobite po štiri knjige za ceno dvajset dolarjev. Sezite po njih, dokler so na razpolago!

SLOVENIAN HERITAGE (I) je že pošla in čakamo novo pošiljko, če je še na razpolago v ZDA.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

Edini letni skupinski polet SYDNEY — MELBOURNE — LJUBLJANA
22. junija 1986 bo zelo ugodna ekonomska prilika za obisk lepe rodne domovine.
Obrnite se na nas za podrobnejša pojasnila!